

Anatol GREMALSCI, Ion JIGĂU, Vasile CANTARJI

STUDIU SOCIOLOGIC

**ETICA ȘI
INTEGRITATEA
ACADEMICĂ
ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL
GENERAL**

PLĂȚILE INFORMALE
ÎN ȘCOLI

Chișinău, 2020

CZU 373.06:303.4
G 80

Această lucrare este publicată în cadrul Proiectului „Valorificarea oportunităților de implicare efectivă a părinților, comunităților și societății civile în guvernarea educației (2019-2020)”, implementat de Institutul de Politici Publice în cadrul Departamentului Buna Guvernare al Fundației Soros Moldova, cu susținerea financiară a Programului de Sprijinire a Educației al Fundațiilor pentru o Societate Deschisă.

Autori:

Anatol Gremalschi
Ion Jigău
Vasile Cantarji

Datele și constatările studiului reflectă opinia celor intervievați, interpretările și concluziile autorilor și nu reflectă în mod neapărat poziția Institutului de Politici Publice, a Fundațiilor pentru o Societate Deschisă și a Fundației Soros Moldova.

Mulțumim tuturor celor care ne-au sprijinit în efectuarea studiului și, nu în ultimul rând, respondenților, care ne-au acordat timp și ne-au oferit informații.

DESCRIEREA CIP A CAMEREI NAȚIONALE A CĂRȚII

Gremalschi, Anatol.

Etica și integritatea academică în învățământul general: Plățile informale în școli: Studiu sociologic / Anatol Gremalschi, Ion Jigău, Vasile Cantarji; Fundația Soros Moldova, Institutul de Politici Publice, Centrul de Investigații Sociologice și Marketing CBS-AXA. – Chișinău: S. n., 2020 (Tipogr. "Lexon-Prim"). – 68 p.: fig. color, tab.

Apare cu susținerea financiară a Progr. de Sprijinire a Educației al Fundațiilor pentru o Soc. Deschisă. – 200 ex.

ISBN 978-9975-3435-8-9.

MD-2049, mun. Chișinău, str. București 59
GSM: 0 699 04 555; 0 795 29 555
fax. 022 28 81 78; www.lexon.md
e-mail: lexonprim2001@gmail.com

CUPRINS

3

1. Scopul și obiectivele studiului	6
2. Metodologia cercetării	8
3. Un instantaneu al fenomenului de plăți informale în școli	9
4. Cheltuieli pentru educație	15
4.1. Care sunt cheltuielile medii pe lună ale gospodăriei dvs.?	15
4.2. Estimați, va rog, cât cheltuiți timp de un an școlar pentru studiile copiilor, inclusiv cheltuielile pentru rechizite și îmbrăcăminte (uniformă, costum sportiv) cerute în cadrul școlii?	16
4.3. Cum credeți, ce sumă suplimentară anuală medie pe copil este cheltuită de o familie pentru școală?	17
4.4. Ponderea respondenților care efectuează plăți suplimentare	18
5. Mărimea plăților informale	19
5.1. Mărimea plăților suplimentare pe destinații	
A) calculată pe întreg eșantionul de respondenți	19
B) calculată doar pentru respondenții care plătesc	20
5.2. Cât plățiți anual pentru:	
A) cărți și caiete suplimentare?	21
B) lecții individuale, predate în școala în care elevul învață?	22
C) lecții în grup, predate în școala în care elevii învață?	23
D) lecții individuale, predate în afara școlii în care elevul învață?	24
E) lecții în grup, predate în afara școlii în care elevii învață?	25
F) cadouri pentru cadrele didactice?	26
G) o notă mai bună?	27
H) manifestațiile școlare?	28
I) examene?	29
J) primirea diplomei?	30
K) cercuri, secții?	31
L) paza școlară?	32
M) curățenia în clasă?	33
N) reparații?	34
O) încălzire (reparații)?	35

6. Frecvența plăților informale 36

6.1. La școală, cât de des se așteaptă sau se solicită să faceți plăți suplimentare? 36

6.2. Cât de des, în școala în care își fac studiile copiii dvs., de la părinți se așteaptă să plătească pentru:

A) cărți și caiete suplimentare? 37

B) lecții individuale, predate în școala în care elevul învață? 38

C) lecții în grup, predate în școala în care elevul învață? 39

D) lecții individuale, predate în afara școlii în care elevul învață? 40

E) lecții în grup, predate în afara școlii în care elevii învață? 41

F) cadouri pentru cadrele didactice? 42

G) o notă mai bună? 43

H) manifestații școlare? 44

I) examene? 45

J) primirea diplomei? 46

K) cercuri, secții? 47

L) paza școlară? 48

M) curățenia în clasă? 49

N) reparații? 50

O) încălzire? 51

7. Solicitanții de plăți informale 52

7.1. În școala în care învață copilul/copiii dvs., cine, cel mai des, vă solicită plăți informale? 52

7.2. În școala în care învață copilul/copiii dvs., există o asociație părintească? 53

7.3. Dacă există, asociația părintească din școala în care învață copilul/copiii dvs. este înregistrată? 54

7.4. Pentru care din „fondurile” ce urmează, familia dumneavoastră a plătit bani? 55

7.5. Ponderea respondenților din școlile cu și fără „fonduri” 56

8. Motivele care îi determină pe părinți să facă plăți informale	57
8.1. Care sunt principalele motive care vă determină să plătiți pentru fondul școlii, fondul clasei, fondul asociației de părinți?	57
8.2. În ce măsură cunoașteți cum sunt cheltuiți acești bani?	60
8.3. În ce măsură sunteți de acord că plățile suplimentare făcute de părinți reprezintă o sursă semnificativă de venit pentru școală?	61
9. Povara plăților suplimentare	62
9.1. Ce reprezintă pentru familia dvs. plățile suplimentare?	62
9.2. Dacă ar depinde doar de dvs. personal, considerând situația reală din sistemul de învățământ, pentru care dintre următoarele variante ați opta?	63
Concluzii	65
Informație generală despre Institutul de Politici Publice	67
“Informație generală despre Centrul de Studii Sociale și Marketing CBS-Research”	68

1. SCOPUL ȘI OBIECTIVELE STUDIULUI

Pe parcursul ultimilor doi ani, Institutul de Politici Publice, cu suportul Fundațiilor pentru o Societate Deschisă, oferit prin intermediul Fundației Soros Moldova, implementează Proiectul „Valorificarea oportunităților de implicare efectivă a părinților, comunităților și societății civile în guvernarea educației (2019-2020)” prin împuternicirea părinților, comunităților locale și organizațiilor societății civile cu competențe de implicare efectivă în guvernarea educației, promovarea unui învățământ de calitate, deschis, bazat pe meritocrație, performanță și incluziune.

În pofida eforturilor depuse de autorități și de organizațiile neguvernamentale, societatea moldovenească rămâne a fi vulnerabilă la pericolul corupției, acest flagel continuând să afecteze și sistemul de învățământ. Însă, după cum s-a constatat și în studiile anterioare ale Institutului de Politici Publice, în cazul învățământului afirmarea valorilor unei societăți democratice este supusă nu doar pericolelor unei corupții „clasice”, cum ar fi fraudarea licitațiilor de bunuri și servicii, favorizarea anumitor companii, recrutarea și promovarea angajaților pe bază de nepotism și cumetrim, ci și pericolelor corupției „academice”. Corupția „academică” constă în favorizarea contra plată a anumitor copii, cumpărarea notelor, fraudarea examenelor, inflația de diplome, acordarea de titluri academice nemeritate etc.

Indiscutabil, pentru afirmarea meritocrației, eticii și integrității academice este nevoie de continuarea schimbărilor la nivel de sistem – perfecționarea cadrului normativ-juridic, crearea mecanismelor de depistare și de prevenire a cazurilor de corupție academică –, precum și de schimbări de mentalitate și de comportament. După cum o demonstrează lecțiile învățate în ultimii ani, anume schimbările de mentalități și de comportamente reprezintă factorii decisivi ce contribuie într-un mod efectiv la respectarea de către cadrele didactice și de către părinți atât a cadrului normativ-juridic din sectorul educației, cât și a normelor de etică și integritate academică.

În ultimii ani, autoritățile au depus anumite eforturi în implementarea prevederilor Codului educației și ale Codului de etică al cadrelor didactice referitoare la integritatea academică și la comportamentul etic, cerute atât de la cadrele didactice și manageriale, cât și de la părinți. Aceste documente de bază și numeroasele acte normativ-juridice elaborate în scopul implementării lor înaintează cerințe concrete față de cadrele didactice și manageriale privind respectarea drepturilor copiilor și părinților; asigurarea incluziunii, echității și accesului universal la studii; promovarea meritocrației.

Care este impactul acestor eforturi? Au dus ele oare la schimbări de mentalități și de comportamente? Au devenit cadrele didactice și manageriale imune și intolerante la fenomenele de corupție academică, la nerespectarea eticii și integrității academice? Se mai atestă oare în rândul părinților tendințele de a substitui propria participare la viața școlii prin efectuarea unor plăți, formale sau informale, legale sau la limita legalității? Cine inițiază procesele de colectare a plăților informale: părinții sau cadrele didactice? Care sunt motivele care îi determină pe părinți să facă plăți informale?

■ Scopul studiului

Analiza fenomenului plăților formale și informale achitate de către părinți în instituțiile de învățământ general și a impactului cadrului normativ-juridic din domeniul educației asupra fenomenului în cauză.

■ Obiectivele studiului

- Identificarea structurii, tipurilor, mărimii și destinației plăților formale și informale efectuate de către părinți în cadrul școlii.
- Precizarea cauzelor și a motivelor de care sunt conduși părinții în efectuarea plăților formale și informale în folosul școlii, al cadrelor didactice și/sau cadrelor de conducere.

2. METODOLOGIA CERCETĂRII

Studiul sociologic a cuprins un sondaj de opinie realizat în rândul părinților ai căror copii învață în școli primare, gimnazii sau licee.

8

■ Universul studiului

Populația adultă (18 ani și peste), cu statut de îngrijitor al cel puțin unui copil care frecventează o instituție de învățământ primar, gimnazial sau liceal. În sondaj a fost inclus tot teritoriul Republicii Moldova, cu excepția regiunii din stânga Nistrului.

■ Metoda de colectare a datelor

Interviuri telefonice cu aplicația computerului (CAPI), 65% eșantion atins prin apelarea numerelor mobile și 35% prin apelarea la numere de telefon staționar. Selectarea părinților/îngrijitorilor s-a făcut prin intermediul selecției aleatorii a numerelor de telefon, prin aplicarea chestionarului de tip screening (selectarea gospodăriilor cu copii de vârstă școlară), evitându-se astfel conexiunile cu instituțiile de învățământ pentru a se asigura confidențialitatea interviurilor.

■ Mărimea eșantionului

Sondajul a fost efectuat pe un eșantion de 1099 de respondenți. Marja de eroare a sondajului constituie $\pm 3\%$. Sondajul este reprezentativ la nivel național.

■ Strategia de eșantionare

Cercetarea s-a efectuat pe un eșantion stratificat, probabilistic, multistadial.

■ Criteriile de stratificare

- 13 regiuni geografice (pe baza fostelor județe).
- Mediul rezidențial.
- Mărimea localităților (2 tipuri de localități urbane și 3 tipuri de localități rurale).

Datele au fost colectate în perioada: 19-29 mai 2020.

Analiza datelor a fost efectuată în baza următoarelor criterii:

- limba în care a avut loc interviuarea respondentului/respondentei (română, rusă);
- mediul de reședință al respondentului/respondentei (sat, oraș);
- venitul familiei în luna aprilie 2020 pe cvartile: 1000 lei (25%), 4000 lei (50%), 7000 lei (75%), 40.000 lei (100%).

În ansamblu, metodologia cercetării este compatibilă cu metodologia studiului similar realizat de Institutul de Politici Publice și Compania CBS-Research în anii 2016 și 2018, cu excepția metodei de colectare a datelor. În studiul curent, care a fost realizat în condiții de pandemie COVID-19, colectarea datelor a fost posibilă doar telefonic, or la interpretarea datelor în comparație trebuie să ținem cont de această limitare.

3. UN INSTANTANEU AL FENOMENULUI DE PLĂȚI INFORMALE ÎN ȘCOLI

■ Cheltuielile pentru educație

9

Cheltuielile anuale medii ale unei familii ce are copii de vârsta învățământului general au constituit circa 5907 de lei pe lună. Din această sumă, 968 de lei, adică 16,4%, au fost destinați educației.

Cheltuielile în cauză includ atât plățile formale (îmbrăcăminte, uniformă, costum sportiv, manuale, rechizite școlare etc.), cât și plățile informale (diverse „fonduri”, cadouri pentru cadrele didactice, note mai bune, reparații, fundații, asociații, comitete din cadrul școlilor etc.). În raport cu cei 13247 de lei alocați pentru fiecare elev de către stat, mai exact în raport cu normativul valoric pentru un „elev ponderat”¹, cheltuielile pentru educație ale unei familii ce are copii de vârsta învățământului general au constituit 87,7%. Prin alte cuvinte, la fiecare leu alocat de stat, părinții mai contribuie cu aproape 90 de bani.

Atât cheltuielile familiilor în ansamblu, cât și cheltuielile pentru educație sunt mai mari în cazul familiilor din oraș, al familiilor în care se vorbește limba rusă și al familiilor cu venituri mai mari. Cheltuielile pentru educație ale familiilor cu venituri mari, cele din cvartila a patra (1115 lei pe lună), sunt de 1,6 ori mari decât cheltuielile respective ale familiilor cu venituri mici, cele din prima cvartilă (678 de lei pe lună).

■ Destinația plăților informale

Cei mai mulți respondenți declară că plățile suplimentare sunt colectate pentru cărți și caiete suplimentare (88,8%); reparații (59,3%); cadouri pentru cadrele didactice (43,3%). Este semnificativă ponderea respondenților care declară că plătesc suplimentar pentru cercuri și secții (25,3%); lecții individuale predate în școala în care învață copilul (18,7%) sau în afara școlii respective (22,6%); manifestațiile școlare (21,8%). De asemenea, se încasează plăți informale și pentru lecțiile în grup, care sunt organizate fie chiar în școala în care învață elevul (18,7%), fie în afara acesteia (22,6%). Deși este mai mică, rămâne a fi alarmantă și ponderea respondenților care declară că plătesc pentru note mai bune (9,4%), examene (10,3%) și primirea diplomei (10,1%).

Destinația plăților informale a suferit și unele „actualizări”. Astfel, au apărut noi „motive” de colectare a plăților informale: curățenia în clasă, fapt raportat de 17,1% dintre respondenți; paza școlară (11,2% dintre respondenți).

¹ Anexa nr. 1 la Circulara Ministerului Finanțelor nr. 06/2-07 din 4 noiembrie 2019.

■ Mărimea plăților informale

Estimările făcute în baza rezultatelor sondajului arată că părinții plătesc anual circa 232,8 milioane lei pentru cărți și caiete suplimentare; 332,6 milioane lei pentru lecțiile individuale în școală sau în afara ei; 44,8 milioane lei pentru cadourile oferite cadrelor didactice; 90,5 milioane lei pentru manifestațiile școlare; 77,9 milioane lei pentru cercurile și secțiile sportive. Pentru examene și note mai bune se plătesc circa 3,9 milioane lei.

Fiind recalculat doar pentru respondenții care plătesc, sumele respective variază de la 312 lei pe an pentru cadourile oferite cadrelor didactice, până la 1328 de lei pe an pentru lecțiile în grup și 2949 de lei pe an pentru lecțiile individuale. Sume relativ mari se atestă și în cazul cărților și caietelor suplimentare (791 de lei pe an); al cercurilor și secțiilor școlare (930 de lei pe an); al manifestațiilor școlare (1253 de lei pe an).

Plățile efectuate de părinții din orașe sunt mai mari de cât cele din sate. Cu excepția lecțiilor individuale și în grup, respondenții care vorbesc limba română declară plăți mai mari decât cei care vorbesc limba rusă.

Pentru cadourile oferite cadrelor didactice sume mai mari plătesc respondenții cu venituri medii (cvartilele a doua și a treia), iar cei cu venituri mari, din cvartila a patra, plătesc mai puțin. În schimb, respondenții cu venituri mari plătesc mai mult pentru lecțiile individuale și cele în grup.

În general, fenomenul lecțiilor individuale și în grup este cu mult mai răspândit în orașe, sumele plătite fiind de aproape două ori mai mari decât cele plătite în localitățile rurale. Accentuăm faptul că cadrul normativ-juridic în vigoare interzice în mod explicit cadrelor didactice se predea lecții suplimentare elevilor pe care îi învață în clasă.

■ Frecvența plăților informale

Doar 27% dintre părinți au declarat că școala niciodată nu așteaptă de la ei plăți suplimentare. Circa 25% dintre părinți declară că școala așteaptă de la ei plăți suplimentare doar o dată pe an, 16% – o dată în semestru, iar 17% – lunar. Circa 8% dintre părinți nu știu sau au refuzat să răspundă la o astfel de întrebare.

Plățile suplimentare sunt așteptate mai des de la familiile în care se vorbește limba română și de la familiile care locuiesc la oraș. După venituri, frecvența așteptărilor de a plăti suplimentar este aproximativ aceeași atât în cazul familiilor cu venituri mici (prima cvartilă), cât și în cazul familiilor cu venituri mari (cvartila a patra).

Cel mai frecvent sunt așteptate plăți pentru caiete și cărți suplimentare, doar 7,3% dintre respondenți declarând absența unui astfel de fenomen.

Tradițional deja, sunt frecvente așteptările școlii că părinții vor plăti suplimentar pentru reparații, fapt remarcat de circa 60% dintre respondenți.

Cu regret, rămân a fi frecvente și așteptările școlii referitoare la cadourile destinate cadrelor didactice: circa 3,6% dintre părinți raportând astfel de așteptări în fiecare lună; 25% – în fiecare semestru, iar 12,7% – o dată în an. Doar 48,5% dintre părinți nu au raportat așteptarea de cadouri din partea angajaților școlii.

Mai rar sunt solicitate plățile pentru lecțiile individuale și cele în grup. Luând în considerare faptul că plățile informale pentru astfel de servicii sunt unele din cele mai mari, putem presupune că „serviciile” respective sunt solicitate de părinți și, mai puțin, că ele sunt „propușe” de către cadrele didactice.

În opinia părinților, așteptările angajaților școlii privind plățile pentru note mai bune și pentru examene se manifestă foarte rar: circa 85% dintre părinți raportând absența fenomenului respectiv.

■ Solicitanții de plăți informale

Cel mai des, părinții plătesc la cererile comitetului părintesc (35,1% dintre toți respondenții). În colectarea plăților informale sunt mai „active” comitetele părintești din școlile urbane: 44,4% în cazul școlilor urbane versus 32,4% în cazul școlilor rurale. După limba de predare, diferențele referitoare la intensitatea activităților de colectare a banilor de către comitetele părintești sunt mai mici, dar statistic semnificative: 35,6% în cazul respondenților care vorbesc limba română și 32,6% în cazul celor care vorbesc limba rusă. În colectarea plăților informale, comitetele părintești sunt mai „active” în cazul părinților cu venituri medii, din cvartilele a 2-a și a 3-a.

De asemenea, părinții plătesc informal și din propria inițiativă (24,1% din numărul de respondenți). Propria inițiativă de a plăti informal este mai pronunțată în cazul familiilor în care se vorbește limba română, precum și al familiilor domiciliate în orașe. După venituri, propria inițiativă este mai pronunțată în cazul familiilor cu venituri mici.

Cu regret, în pofida faptului că Codul educației și Codul de etică al cadrelor didactice interzic explicit solicitarea și colectarea de plăți de către angajații școlii, circa 13,3% dintre respondenți au declarat că acest lucru cel mai des îl fac anume cadrele didactice. Ponderele respondenților care au declarat că plățile informale cel mai des sunt solicitate de către directori este de circa 2,7%, încadrându-se în limitele erorii sondajului, fiind statistic nesemnificativă. Totuși, existența unor astfel de percepții este îngrijorătoare.

Este cunoscut faptul că diminuarea fenomenului de plăți informale cu respectarea concomitentă a dreptului celor care doresc să ajute școala pot fi asigurate prin asocierea părinților, și nu numai a lor, în asociații obștești. Din datele sondajului rezultă că numărul asociațiilor părintești este în creștere, circa 51% dintre respondenți raportând că în școala în care învață copiii lor există o astfel de organizație. Cu regret, doar 35,5% dintre părinții care au raportat existența unei asociații au declarat că asociația respectivă este înregistrată în modul stabilit de lege. Circa 37,8% dintre respondenți au declarat că asociația părintească nu este înregistrată, iar 26,7% dintre respondenți nu cunosc acest lucru sau nu au dorit să răspundă.

Evident, plățile făcute chiar și cu cele bune intenții, însă în folosul unor organizații părintești neînregistrate sunt plăți informale prin definiție. Modul de utilizare a acestor plăți nu poate fi verificat, fapt ce duce la crearea premiselor ce favorizează corupția și violarea eticii academice.

Neparticiparea directă a angajaților școlii în colectarea de plăți informale nu a dus la diminuarea fenomenului în ansamblu, întrucât, în schimb, părinții sunt „încurajați” să plătească în diverse „fonduri” cu care, formal, cadrele didactice nu au nicio legătură: fondul asociației părintești, fondul școlii, fondul clasei. Doar 17,2% dintre respondenți au afirmat că în școlile în care învață copiii lor nu există fonduri, pe când circa 43,5% dintre respondenți au raportat existența cel puțin a unui astfel de „fond”. Trezește îngrijorare și faptul că circa 39,4% dintre respondenți nu știu sau au refuzat să răspundă la întrebarea respectivă.

Mai des, existența „fondurilor” este raportată de respondenții vorbitori de limba rusă, cei care locuiesc în orașe și care au venituri medii (cvartilele a 2-a și a 3-a). Cele mai răspândite sunt „fondurile clasei”, care au fost raportate de 30,2% dintre respondenți, și cele ale asociațiilor părintești (25,5% dintre respondenți). Evident, toate plățile colectate în folosul „fondului clasei” și în „fondul asociației neînregistrate” sunt plăți informale.

■ Motivele care îi determină pe părinți să facă plăți informale

O parte semnificativă dintre părinți (cca 23,1% dintre respondenți) nu au putut identifica un motiv concret, optând pentru răspunsul „plătesc toți, plătim și noi”. O altă parte semnificativă dintre părinți consideră că plățile făcute de ei îmbunătățesc condițiile din școală (18,3%). Mulți părinți consideră că plățile făcute în cadrul școlii îmbunătățesc calitatea studiilor (18,5%), extind activitățile desfășurate de școală (14,2%).

Prezintă interes faptul că cca 12,1% dintre părinți au indicat că efectuarea de plăți le permite să participe activ la viața școlară a propriilor copii. Ast-

fel de răspunsuri pun în evidență necesitatea de a extinde și a diversifica activitățile de atragere a părinților în viața școlii, de a le oferi modele și exemple de bune practici. Aceste modele ar trebui să pună accentul nu pe plăți, care, dacă și sunt, trebuie să fie formale și legitime, ci pe participarea părinților la administrarea școlii, la dezvoltarea curriculumului la decizia școlii, la desfășurarea împreună cu copiii a diverse activități extracurriculare.

Sondajul relevă și faptul că în școli persistă plăți ce contravin în mod flagrant Codului de etică al cadrului didactic, cum ar fi impunerea plăților fie de către administrația școlii (7,1%), fie de către diriginți (7,5%).

Cu regret, mai mulți părinți percep plățile ca un mijloc de a-și favoriza copiii: cadrele didactice vor acorda mai multă atenție copilului – 8,2%; copilul va avea note mai mari – 4,9%.

Unul din motivele de a face plățile solicitate la școală este teama unor eventuale consecințe negative în cazul refuzului de a plăti: marginalizarea/neglijarea copilului – 9,9%; crearea anumitor probleme copilului – 8,9%.

Temerile legate de izolarea sau de apariția anumitor „probleme” în cazul copiilor ai căror părinți nu plătesc sunt mai pronunțate în cazul respondenților vorbitori de limba română, al celor din localitățile rurale. După venituri, temerile respective sunt mai frecvente în cazul familiilor din prima cvartilă, adică al celor cu venituri mici.

Remarcăm și faptul că unii părinți insistă ca ceilalți tot să plătească, astfel de cazuri fiind raportate de cca 7,1% dintre respondenți.

În pofida faptului că plățile sunt informale, majoritatea părinților afirmă că ei știu în mare (33,3% dintre respondenți) și foarte mare măsură (25,6% dintre respondenți) cum sunt cheltuiți banii respectivi. Nu cunosc acest lucru doar 13,0% dintre respondenți. Cunosc într-o măsură mică doar 11,8% dintre respondenți. Surprinzător este faptul că rata non-răspunsurilor la întrebările legate de efectuarea plăților este de circa 30%, iar la întrebarea legată de modul de cheltuire a banilor respectivi este aproape de două ori mai mică, de circa 16,2%.

Aproape jumătate dintre respondenți consideră că plățile suplimentare făcute de părinți reprezintă o sursă semnificativă de venit pentru școală. Evident, această percepere contribuie într-o anumită măsură la perpetuarea atitudinilor tolerante față de plățile informale colectate în cadrul instituțiilor de învățământ.

■ Povara plăților suplimentare

Circa 8,3% dintre părinți afirmă că plățile informale reprezintă sume mari, pe care ei nu și le pot permite. O altă parte semnificativă dintre respondenți (cca 26,3%) declară că ei fac eforturi financiare pentru a achita acești bani.

Povara financiară a plăților informale este resimțită mai des de familiile de la sate, de familiile în care se vorbește limba română și, evident, de familiile cu venituri mici și medii (din prima și a doua cvartilă).

Totodată, circa jumătate dintre respondenți nu întâmpină dificultăți la achitarea plăților informale, circa 37,2% dintre ei afirmând că suma în cauză este una acceptabilă pentru ei, cca 11,9% dintre ei – că suma în cauză nu le afectează bugetul familiei, iar cca 2,2% dintre respondenți – că ar fi dispuși să plătească și mai mult.

Probabil, aceste opinii ar trebui să fie luate în considerare de către autorități prin elaborarea și implementarea unui cadru normativ-juridic ce ar oferi părinților bine intenționați posibilitatea să susțină într-un mod legal școala în care învață propriii lor copii. Evident, un astfel de cadru normativ-juridic nu trebuie să aducă prejudicii accesului universal la studii de calitate pentru toți copiii, indiferent de dorința sau posibilitatea părinților de a efectua anumite plăți. Una din căile posibile ar fi înregistrarea asociațiilor părintești existente, crearea de asociații noi și depersonalizarea informațiilor referitoare la plățile făcute de părinți.

Dacă ar fi la latitudinea lor, circa 41,3% dintre părinți nu ar achita nimic, dat fiind că învățământul este gratuit. Această opinie este mai frecventă în cazul familiilor în care se vorbește limba rusă, al celor de la sate și al celor cu venituri mici și medii (cvartilele 1-a și a 2-a).

Circa 14,8% dintre respondenți afirmă că ar continua să plătească aceleași sume de bani pentru a îmbunătăți calitatea studiilor, iar cca 4,6% dintre respondenți – pentru a îmbunătăți condițiile de studii.

Sume mai mari de bani decât cele plătite în prezent, destinate îmbunătățirii condițiilor și sporirii calității studiilor, sunt dispuși să plătească cca 9,6% dintre respondenți.

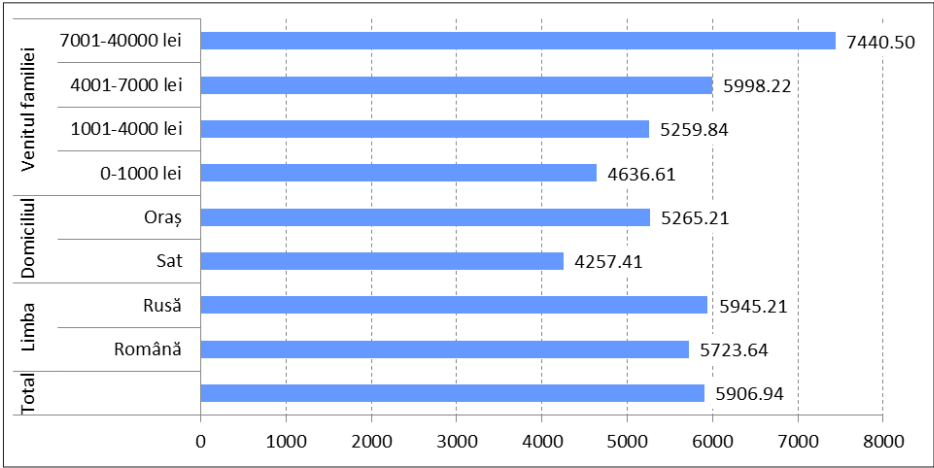
Disponibilitatea de a plăti în continuare aceleași sume sau mai mult este mai pronunțată în cazul familiilor din orașe și al familiilor cu venituri medii și mari (cvartilele 3 și 4).

Evoluția indicatorilor ce caracterizează disponibilitatea părinților de a plăti indică o tendință firavă de reorientare a priorităților părinților de la condițiile de studii la calitatea acestora.

4. CHELTUIELI PENTRU EDUCAȚIE

4.1. Care sunt cheltuielile medii pe lună ale gospodăriei dvs.?

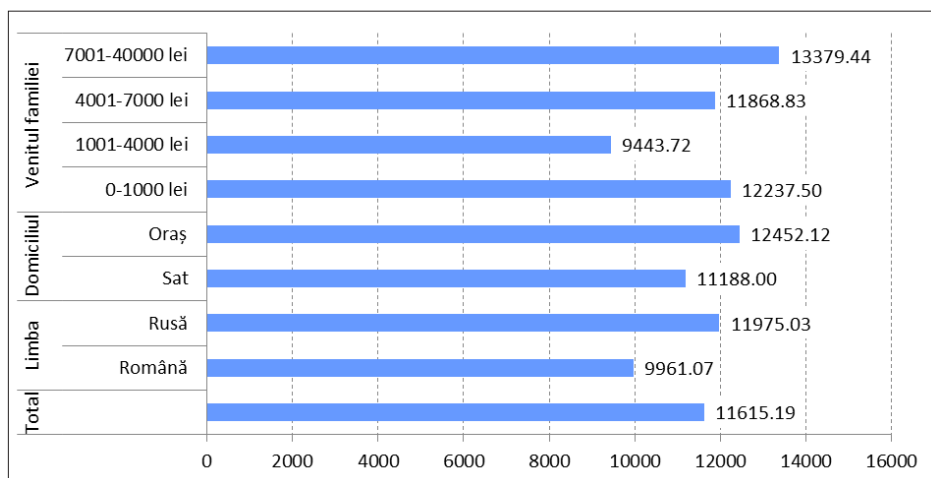
15

		lei
Total		5906.94
Limba chestionarului	Română	5723,64
	Rusă	5945,21
Domiciliul	Sat	4257,41
	Oraș	5265,21
Venitul familiei în luna aprilie 2020	0-1000 lei	4636,61
	1001-4000 lei	5259,84
	4001-7000 lei	5998,22
	7001-40000 lei	7440,50

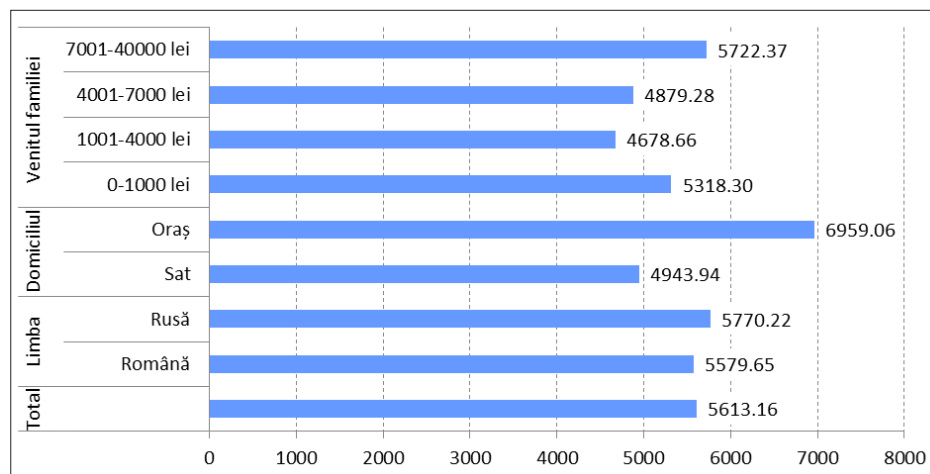
4.2. Estimați, va rog, cât cheltuiți timp de un an școlar pentru studiile copiilor, inclusiv cheltuielile pentru rechizite și îmbrăcăminte (uniformă, costum sportiv) cerute în cadrul școlii?

16

		lei
Total		11615,19
Limba chestionarului	Română	9961,07
	Rusă	11975,03
Domiciliul	Sat	11188,00
	Oraș	12452,12
Venitul familiei în luna aprilie 2020	0-1000 lei	12237,50
	1001-4000 lei	9443,72
	4001-7000 lei	11868,83
	7001-40000 lei	13379,44

4.3. Cum credeți, ce sumă suplimentară anuală medie pe copil este cheltuită de o familie pentru școală?

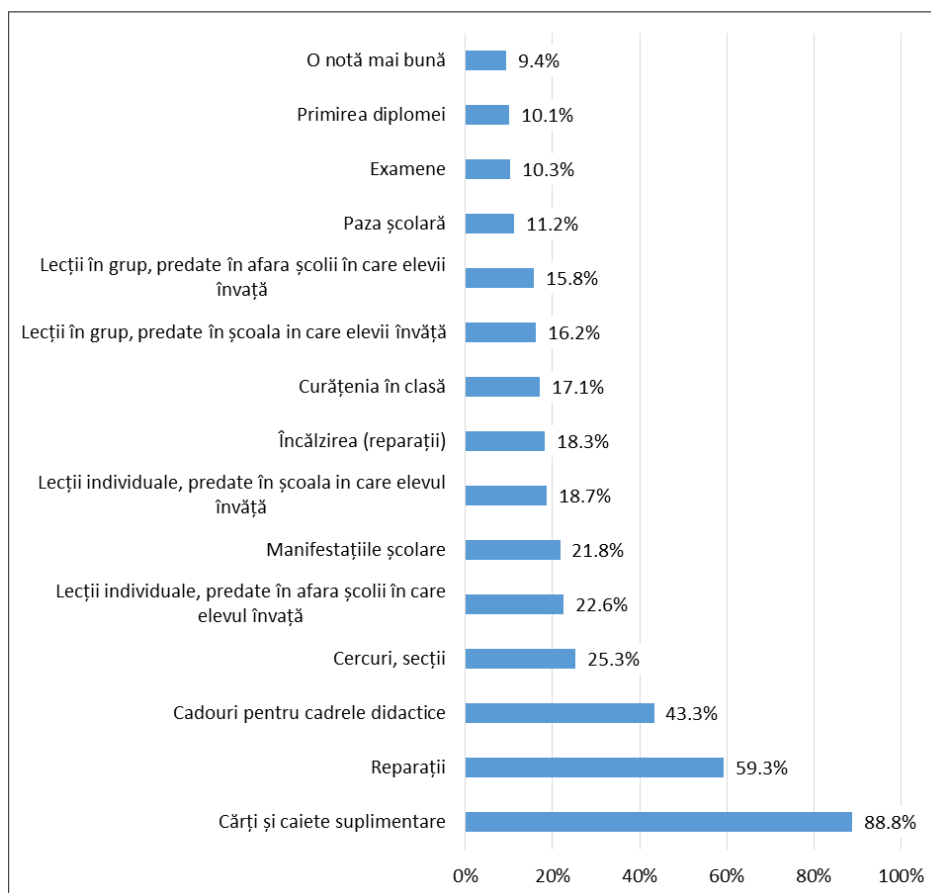

		<i>lei</i>
Total		5613,16
Limba chestionarului	Română	5579,65
	Rusă	5770,22
Domiciliul	Sat	4943,94
	Oraș	6959,06
Venitul familiei în luna aprilie 2020	0-1000 lei	5318,3
	1001-4000 lei	4678,66
	4001-7000 lei	4879,28
	7001-40000 lei	5722,37

4.4. Ponderea respondenților care efectuează plăți suplimentare

Au plătit cel puțin o singură dată pentru:

18

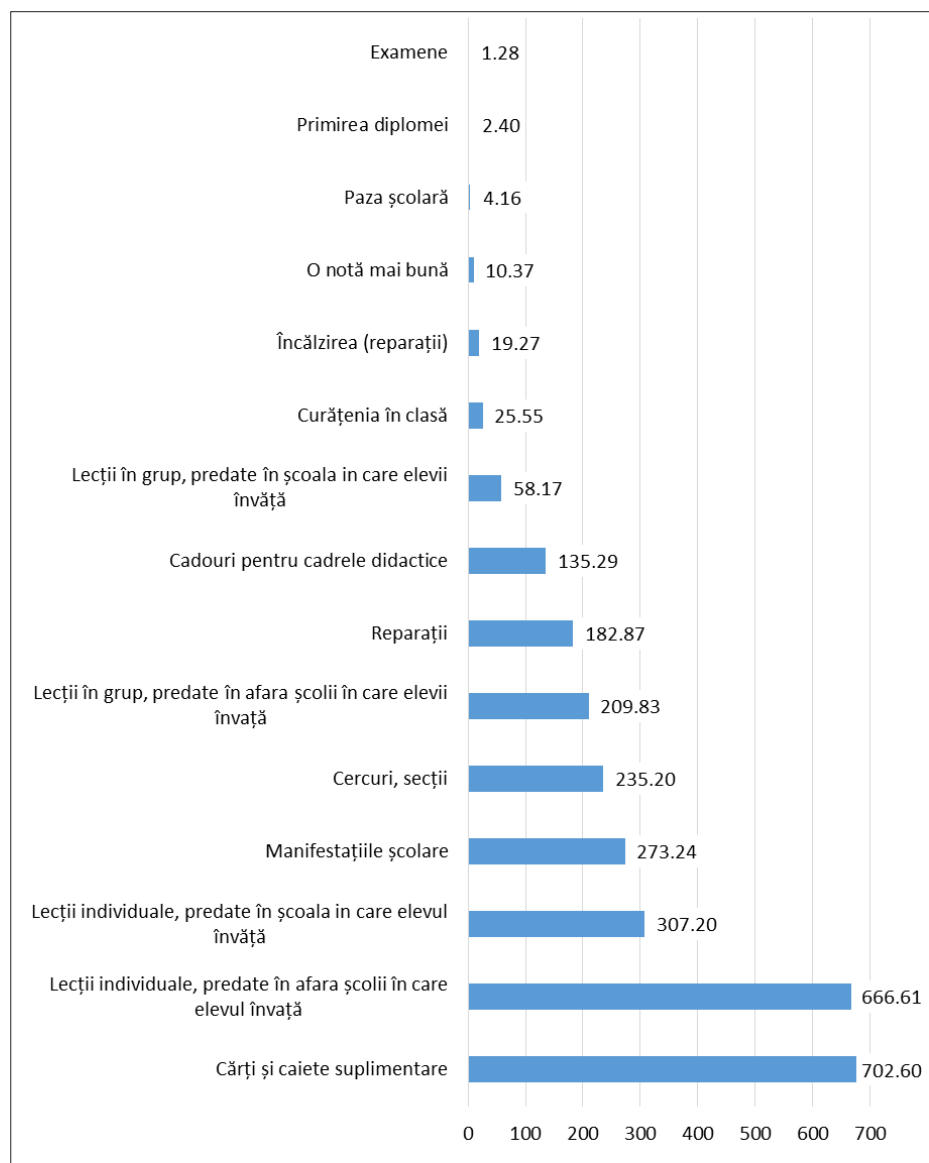
5. MĂRIMEA PLĂȚILOR INFORMALE

5.1. Mărimea plăților suplimentare pe destinații

A) calculată pe întreg eșantionul de respondenți

19

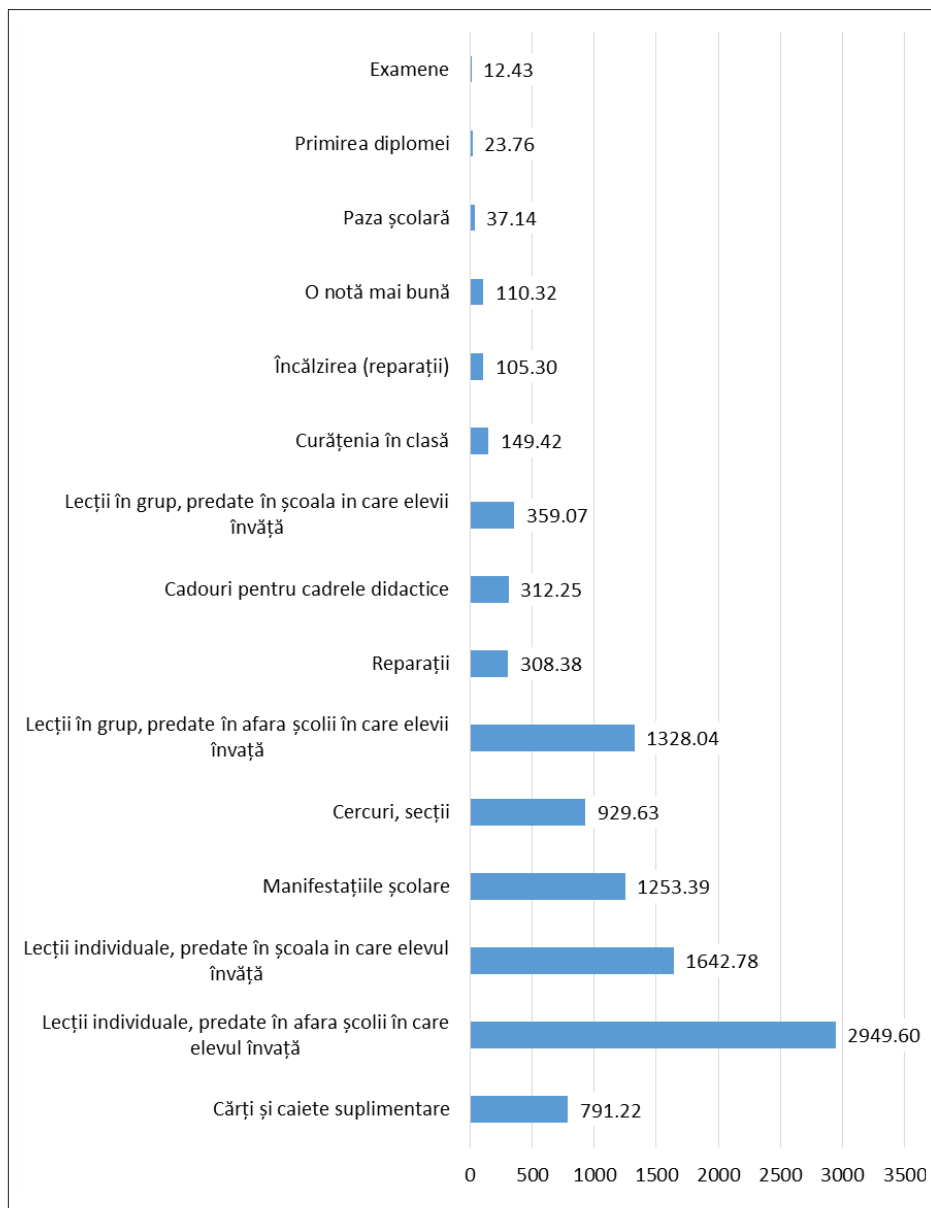
lei pe an

B) calculată doar pentru respondenții care plătesc

lei pe an

20

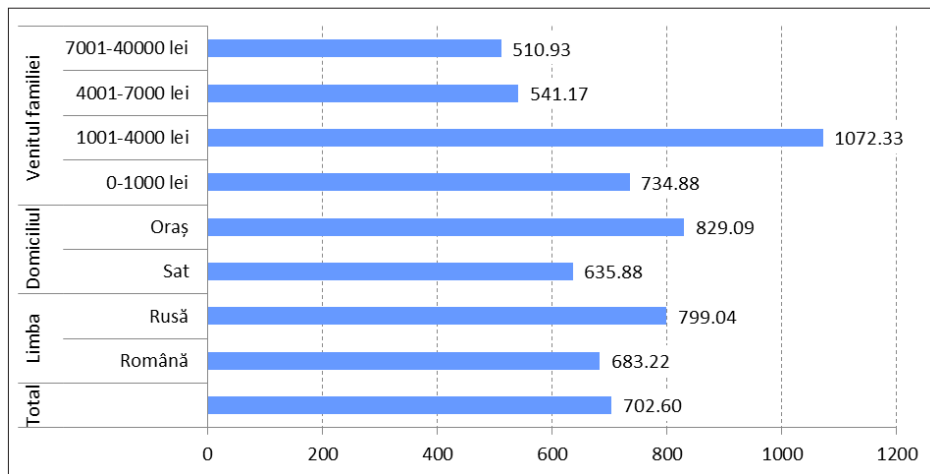

5.2. Cât plățiți anual pentru:

A) cărți și caiete suplimentare?

lei pe an

21

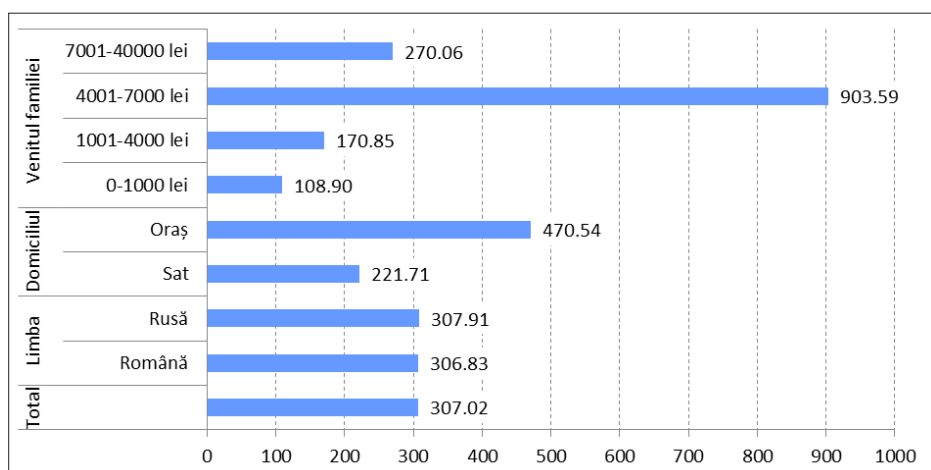

		lei pe an
Total		702,60
Limba chestionarului	Română	683,22
	Rusă	799,04
Domiciliul	Sat	635,88
	Oraș	829,09
Venitul familiei în luna aprilie 2020	0-1000 lei	734,88
	1001-4000 lei	1072,33
	4001-7000 lei	541,17
	7001-40000 lei	510,93

B) lecții individuale, predate în școala în care elevul învață?

lei pe an

22

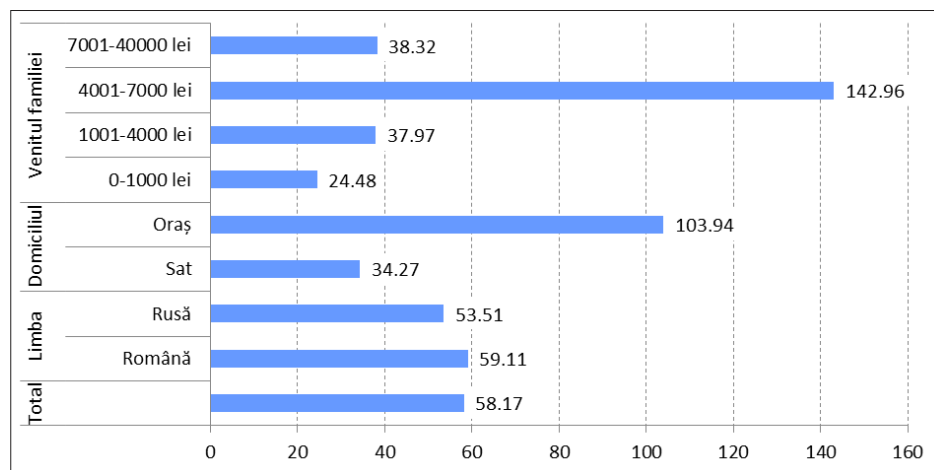

		lei pe an
Total		307,02
Limba chestionarului	Română	306,83
	Rusă	307,91
Domiciliul	Sat	221,71
	Oraș	470,54
Venitul familiei în luna aprilie 2020	0-1000 lei	108,90
	1001-4000 lei	170,85
	4001-7000 lei	903,59
	7001-40000 lei	270,06

Notă: Este indicată media plății informale anuale, calculată pe tot eșantionul de respondenți, indiferent de faptul urmează sau nu elevii din familia respectivă astfel de lecții.

C) lecții în grup, predate în școala în care elevii învață?

lei pe an

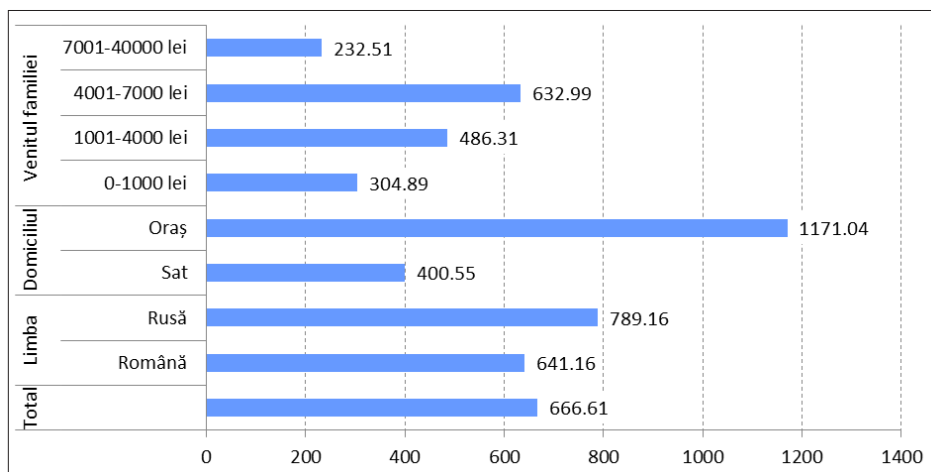
		<i>lei pe an</i>
Total		58,17
Limba chestionarului	Română	59,11
	Rusă	53,51
Domiciliul	Sat	34,27
	Oraș	103,94
Venitul familiei în luna aprilie 2020	0-1000 lei	24,48
	1001-4000 lei	37,97
	4001-7000 lei	42,96
	7001-40000 lei	138,32

Notă: Este indicată media plății informale anuale, calculată pe tot eșantionul de respondenți, indiferent de faptul urmează sau nu elevii din familia respectivă astfel de lecții.

D) lecții individuale, predate în afara școlii în care elevul învață?

lei pe an

24

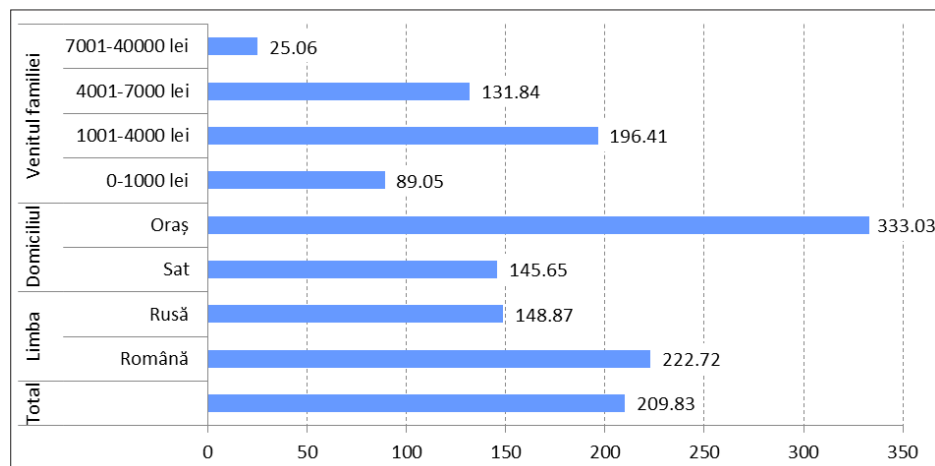
		lei pe an
Total		666,61
Limba chestionarului	Română	641,16
	Rusă	789,16
Domiciliul	Sat	400,55
	Oraș	1171,04
Venitul familiei în luna aprilie 2020	0-1000 lei	304,89
	1001-4000 lei	286,31
	4001-7000 lei	432,99
	7001-40000 lei	1722,51

Notă: Este indicată media plății informale anuale, calculată pe tot eșantionul de respondenți, indiferent de faptul urmează sau nu elevii din familia respectivă astfel de lecții.

E) lecții în grup, predate în afara școlii în care elevii învață?

lei pe an

25

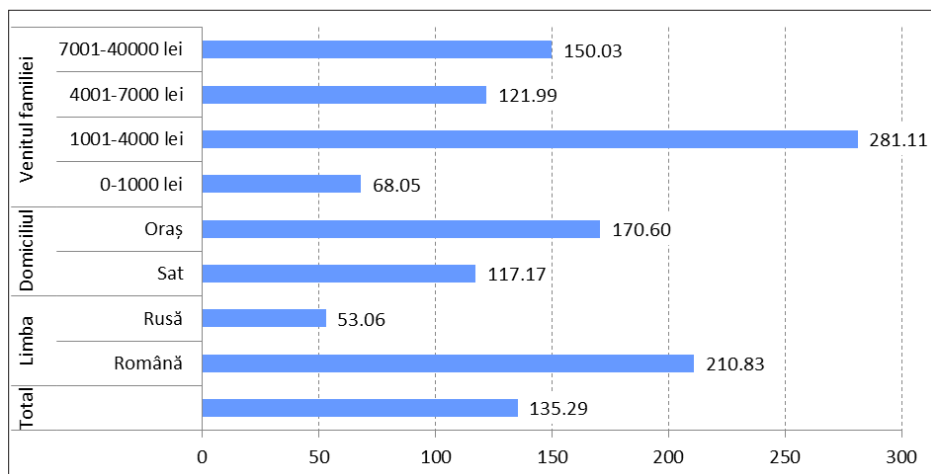
		lei pe an
Total		209,83
Limba chestionarului	Română	222,72
	Rusă	148,87
Domiciliul	Sat	145,65
	Oraș	333,03
Venitul familiei în luna aprilie 2020	0-1000 lei	89,05
	1001-4000 lei	196,41
	4001-7000 lei	31,84
	7001-40000 lei	205,06

Notă: Este indicată media plății informale anuale, calculată pe tot eșantionul de respondenți, indiferent de faptul urmează sau nu elevii din familia respectivă astfel de lecții.

F) cadouri pentru cadrele didactice?

lei pe an

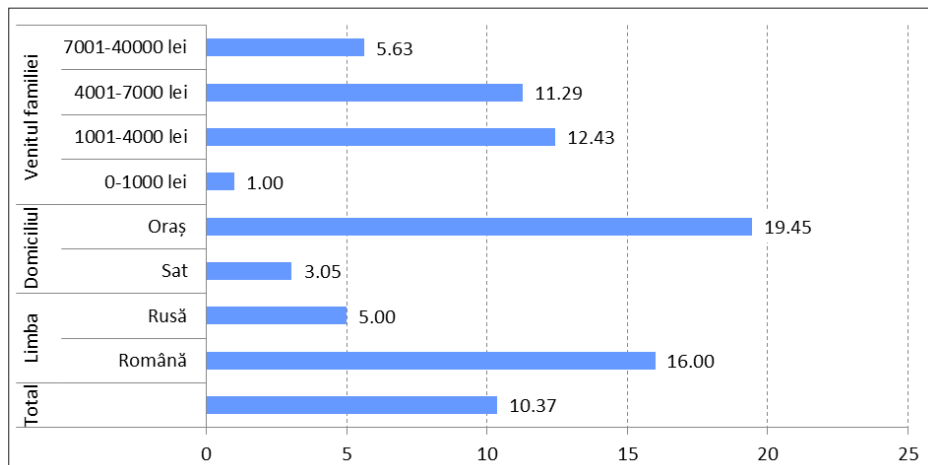
26

		lei pe an
Total		135,29
Limba chestionarului	Română	110,83
	Rusă	253,06
Domiciliul	Sat	117,17
	Oraș	170,60
Venitul familiei în luna aprilie 2020	0-1000 lei	68,05
	1001-4000 lei	281,11
	4001-7000 lei	121,99
	7001-40000 lei	150,03

G) o notă mai bună?

lei pe an

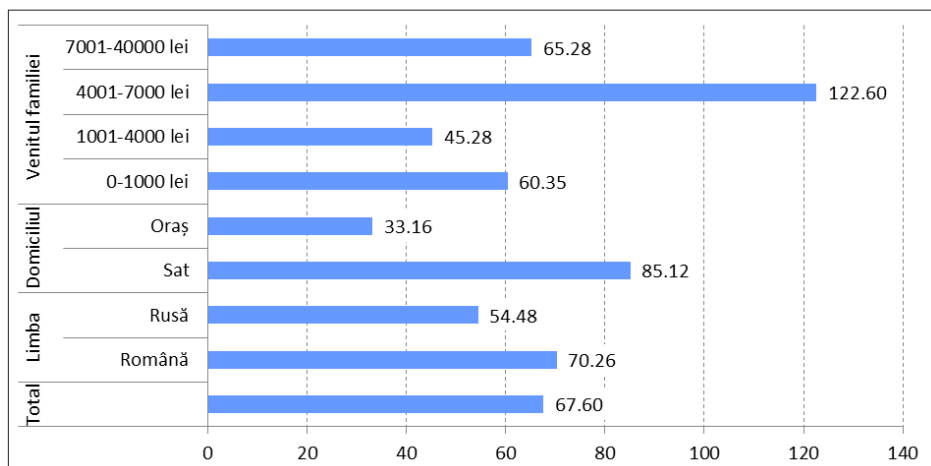

		lei pe an
Total		10,37
Limba chestionarului	Română	0,00
	Rusă	60,53
Domiciliul	Sat	3,05
	Oraș	24,45
Venitul familiei în luna aprilie 2020	0-1000 lei	0,00
	1001-4000 lei	9,43
	4001-7000 lei	1,29
	7001-40000 lei	47,63

H) manifestațiile școlare?

lei pe an

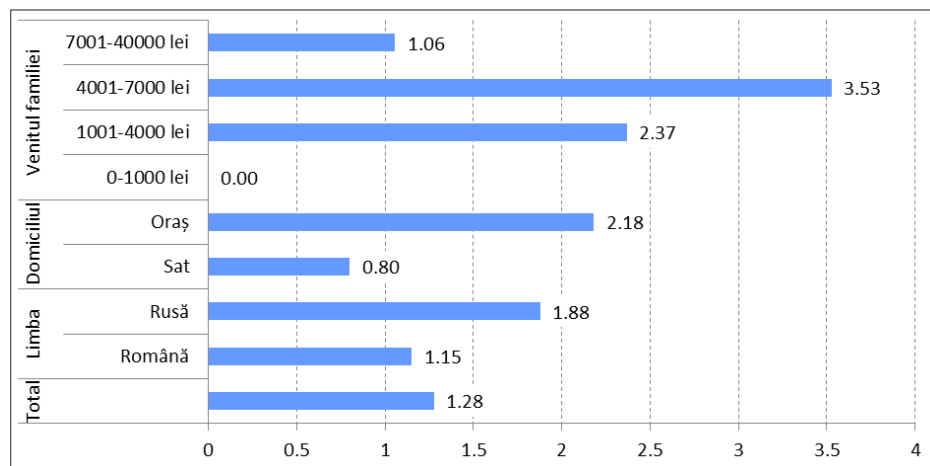
28

		lei pe an
Total		67,60
Limba chestionarului	Română	70,26
	Rusă	54,48
Domiciliul	Sat	85,12
	Oraș	33,16
Venitul familiei în luna aprilie 2020	0-1000 lei	60,35
	1001-4000 lei	45,28
	4001-7000 lei	122,60
	7001-40000 lei	65,28

I) examene?

lei pe an

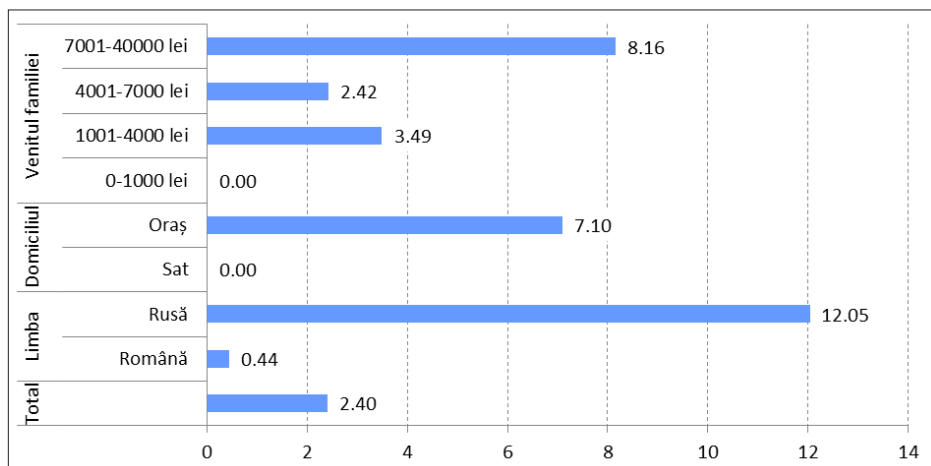
29

		<i>lei pe an</i>
Total		1,28
Limba chestionarului	Română	1,15
	Rusă	1,88
Domiciliul	Sat	0,80
	Oraș	2,18
Venitul familiei în luna aprilie 2020	0-1000 lei	0,00
	1001-4000 lei	2,37
	4001-7000 lei	3,53
	7001-40000 lei	1,06

J) primirea diplomei?

lei pe an

30

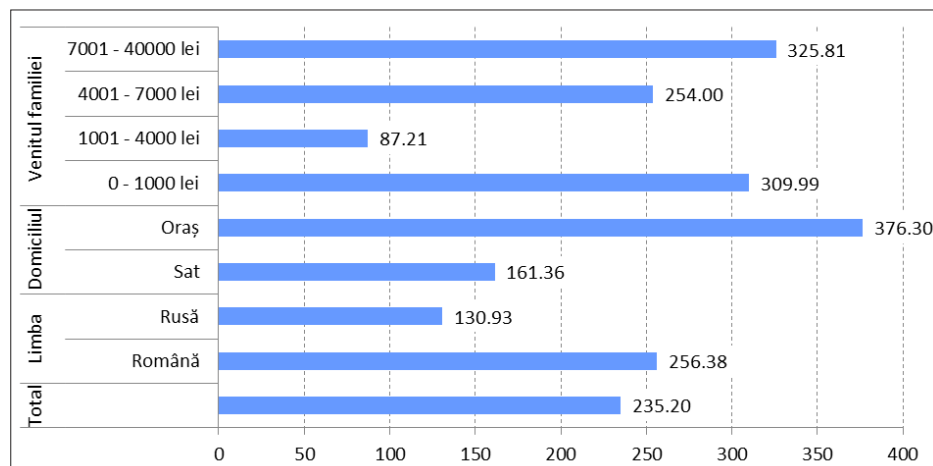

		lei pe an
Total		2,40
Limba chestionarului	Română	0,44
	Rusă	12,05
Domiciliul	Sat	0,00
	Oraș	7,10
Venitul familiei în luna aprilie 2020	0-1000 lei	0,00
	1001-4000 lei	3,49
	4001-7000 lei	2,42
	7001-40000 lei	8,16

K) cercuri, secții?

lei pe an

31

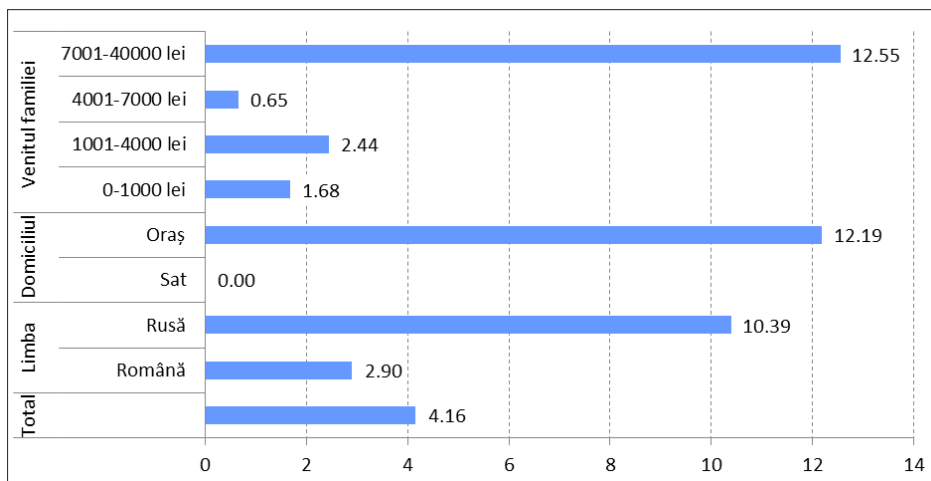

		lei pe an
Total		235,20
Limba chestionarului	Română	256,38
	Rusă	130,93
Domiciliul	Sat	161,36
	Oraș	376,30
Venitul familiei în luna aprilie 2020	0-1000 lei	309,99
	1001-4000 lei	87,21
	4001-7000 lei	254,00
	7001-40000 lei	325,81

L) paza școlară?

lei pe an

32

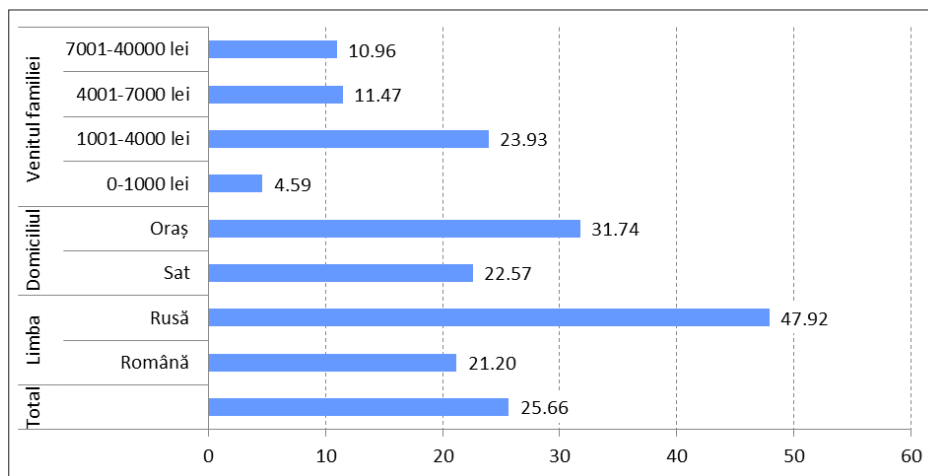

		lei pe an
Total		4,16
Limba chestionarului	Română	2,90
	Rusă	10,39
Domiciliul	Sat	0,00
	Oraș	12,19
Venitul familiei în luna aprilie 2020	0-1000 lei	1,68
	1001-4000 lei	2,44
	4001-7000 lei	0,65
	7001-40000 lei	12,55

M) curățenia în clasă?

lei pe an

33

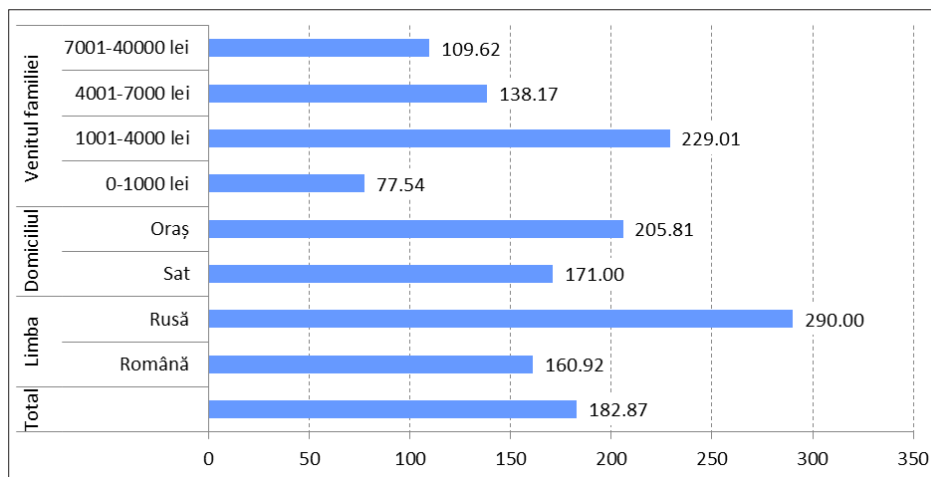

		lei pe an
Total		25,66
Limba chestionarului	Română	21,20
	Rusă	47,92
Domiciliul	Sat	22,57
	Oraș	31,74
Venitul familiei în luna aprilie 2020	0-1000 lei	4,59
	1001-4000 lei	23,93
	4001-7000 lei	11,47
	7001-40000 lei	10,96

N) reparații?

lei pe an

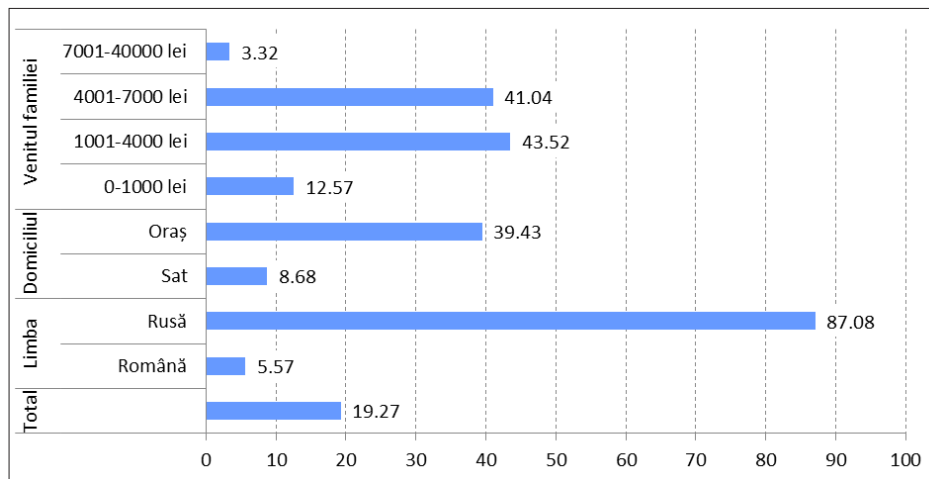
34

		lei pe an
Total		182,87
Limba chestionarului	Română	160,92
	Rusă	290,00
Domiciliul	Sat	171,00
	Oraș	205,81
Venitul familiei în luna aprilie 2020	0-1000 lei	77,54
	1001-4000 lei	229,01
	4001-7000 lei	138,17
	7001-40000 lei	109,62

O) Încălzire (reparații)?

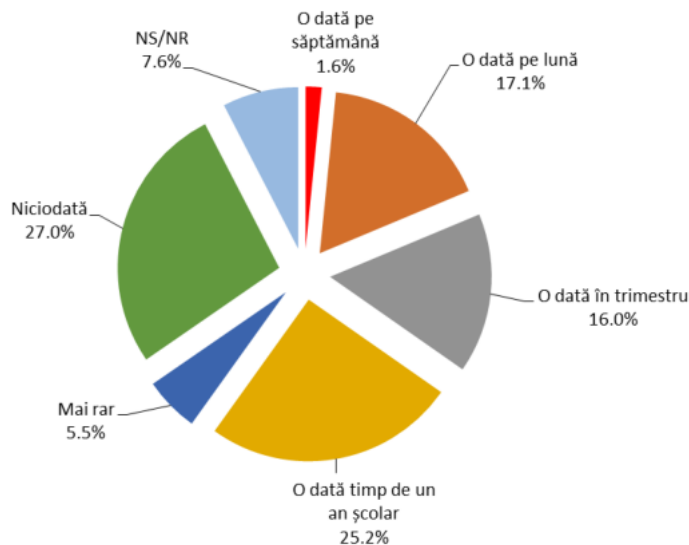
lei pe an

		lei pe an
Total		19,27
Limba chestionarului	Română	5,57
	Rusă	87,08
Domiciliul	Sat	8,68
	Oraș	39,43
Venitul familiei în luna aprilie 2020	0-1000 lei	12,57
	1001-4000 lei	43,52
	4001-7000 lei	41,04
	7001-40000 lei	3,32

6. FRECVENȚA PLĂȚILOR INFORMALE

6.1. La școală, cât de des se așteaptă sau se solicită să faceți plăți suplimentare?

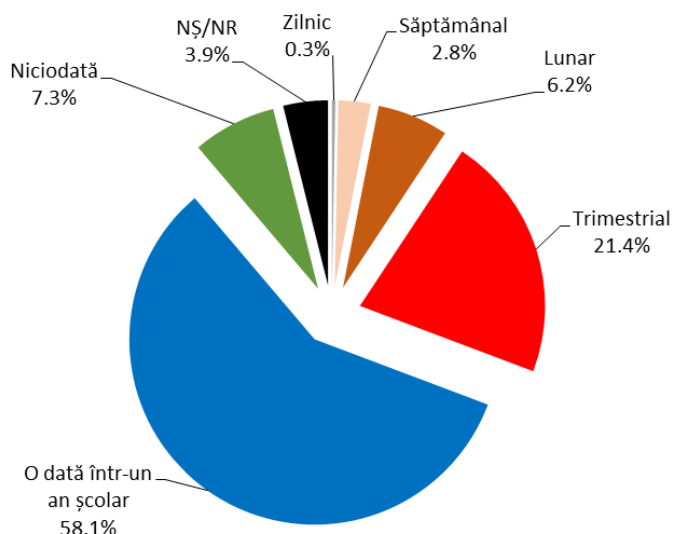

		O dată pe săptămână	O dată pe lună	O dată în trimestru	O dată într-un an școlar	Mai rar	Niciodată	NS/NR
Total		1,6%	17,1%	16,0%	25,2%	5,5%	27,0%	7,6%
Limba chestionarului	Română	1,8%	17,4%	16,5%	24,6%	5,9%	25,7%	8,0%
	Rusă	1,1%	15,1%	13,4%	28,0%	3,2%	33,3%	5,9%
Domiciliul	Sat	1,4%	12,8%	16,4%	27,8%	6,8%	26,0%	8,9%
	Oraș	2,1%	25,3%	15,0%	20,3%	2,9%	29,0%	5,3%
Venitul familiei în luna aprilie 2020	0-1000 lei	0,5%	16,9%	14,8%	27,0%	4,8%	28,0%	7,9%
	1001-4000 lei	2,3%	17,6%	20,8%	25,8%	4,5%	22,6%	6,3%
	4001-7000 lei	2,4%	21,3%	12,8%	28,0%	3,7%	26,8%	4,9%
	7001-40000 lei	0,6%	17,7%	16,0%	28,2%	3,3%	29,8%	4,4%

6.2. Cât de des, în școală în care își fac studiile copiii dvs., de la părinți se așteaptă să plătească pentru:

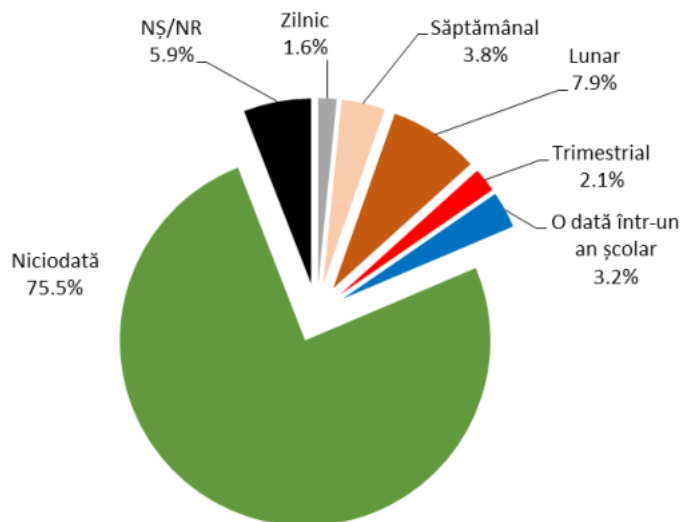
A) cărți și caiete suplimentare?

37

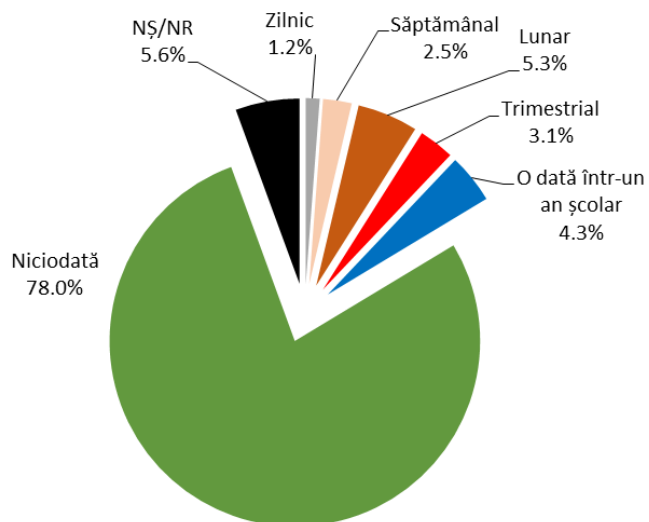
		Zilnic	Săptămănal	Lunar	Trimestrial	O dată într-un an școlar	Niciodată	NȘ/NR
Total		0,3%	2,8%	6,2%	21,4%	58,1%	7,3%	3,9%
Limba chestionarului	Română	0,1%	2,7%	6,5%	20,4%	59,8%	6,9%	3,6%
	Rusă	0,5%	3,2%	4,8%	26,3%	50,0%	9,7%	5,4%
Domiciliul	Sat	0,0%	1,0%	5,3%	21,7%	61,5%	6,7%	3,9%
	Oraș	0,8%	6,3%	8,1%	20,7%	51,4%	8,7%	3,9%
Venitul familiei în luna aprilie 2020	0-1000 lei	0,5%	6,3%	7,4%	18,4%	57,4%	6,8%	3,2%
	1001-4000 lei	0,0%	3,7%	4,6%	22,9%	60,6%	4,1%	4,1%
	4001-7000 lei	0,6%	3,7%	3,0%	18,3%	61,6%	7,3%	5,5%
	7001-40000 lei	0,6%	1,7%	5,5%	19,9%	58,0%	9,4%	5,0%

B) lecții individuale, predate în școala în care elevul învață?

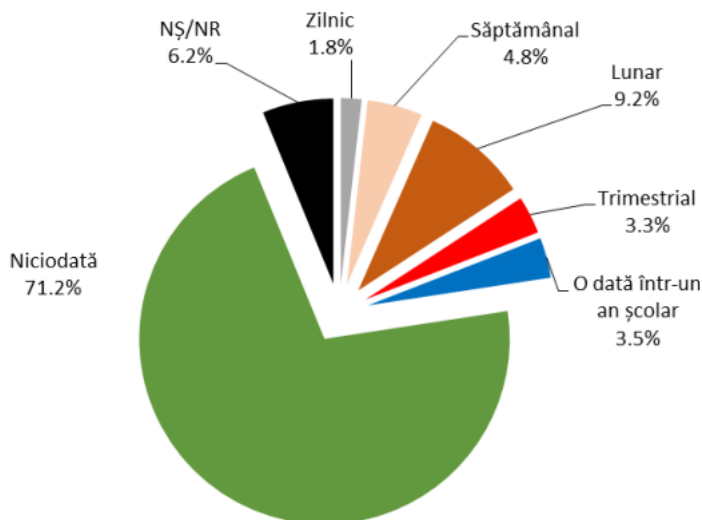
		Zilnic	Săptămănal	Lunar	Trimestrial	O dată într-un an școlar	Niciodată	NȘ/NR
Total		1,6%	3,8%	7,9%	2,1%	3,2%	75,4%	5,9%
Limba chestionarului	Română	1,2%	3,7%	8,6%	2,5%	3,1%	74,8%	6,1%
	Rusă	3,7%	4,3%	5,3%	0,5%	3,7%	77,7%	4,8%
Domiciliul	Sat	0,7%	1,5%	7,1%	1,8%	2,4%	80,5%	6,0%
	Oraș	3,4%	8,2%	9,5%	2,6%	4,7%	65,7%	5,8%
Venitul familiei în luna aprilie 2020	0-1000 lei	1,6%	4,2%	9,0%	1,1%	1,6%	78,8%	3,7%
	1001-4000 lei	1,8%	3,2%	3,2%	0,9%	2,8%	78,4%	9,6%
	4001-7000 lei	2,5%	3,7%	6,8%	1,9%	2,5%	78,4%	4,3%
	7001-40000 lei	1,1%	3,9%	9,9%	0,6%	2,8%	77,3%	4,4%

C) lecții în grup, predate în școala în care elevul învață?

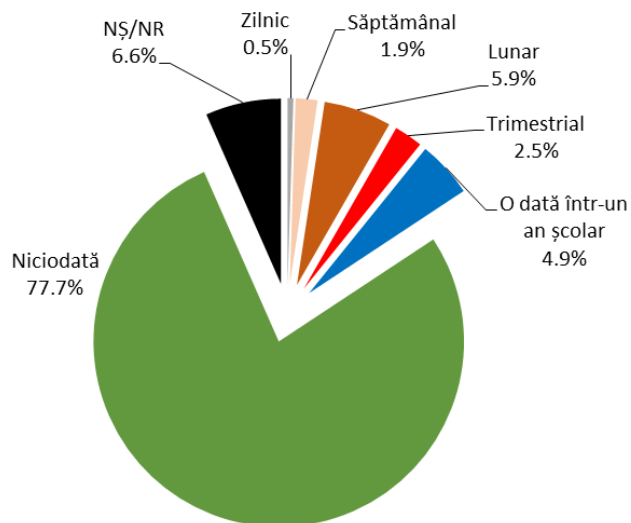
		Zilnic	Săptămănal	Lunar	Trimestrial	O dată într-un an școlar	Niciodată	NȘ/NR
Total		1,2%	2,5%	5,3%	3,1%	4,3%	78,2%	5,6%
Limba chestionarului	Română	1,3%	2,3%	5,4%	3,2%	3,9%	78,5%	5,4%
	Rusă	0,5%	3,2%	4,8%	2,7%	5,9%	76,5%	6,4%
Domiciliul	Sat	0,1%	1,4%	4,0%	2,8%	4,0%	82,3%	5,3%
	Oraș	2,9%	4,7%	7,7%	3,7%	4,7%	70,2%	6,1%
Venitul familiei în luna aprilie 2020	0-1000 lei	2,1%	3,2%	4,2%	1,6%	3,2%	81,5%	4,2%
	1001-4000 lei	0,0%	1,8%	3,7%	0,5%	5,5%	78,5%	10,0%
	4001-7000 lei	1,2%	4,3%	4,9%	1,2%	3,1%	79,8%	5,5%
	7001-40000 lei	1,7%	2,2%	7,8%	0,6%	3,3%	83,3%	1,1%

D) lecții individuale, predate în afara școlii în care elevul învață?

		Zilnic	Săptămănal	Lunar	Trimestrial	O dată într-un an școlar	Niciodată	NȘ/NR
Total		1,8%	4,8%	9,2%	3,3%	3,5%	71,2%	6,2%
Limba chestionarului	Română	1,9%	4,4%	9,6%	3,8%	3,2%	70,7%	6,4%
	Rusă	1,6%	7,0%	7,0%	0,5%	5,3%	73,3%	5,3%
Domiciliul	Sat	0,7%	2,5%	7,0%	2,5%	3,6%	77,3%	6,4%
	Oraș	3,9%	8,9%	13,4%	4,7%	3,7%	59,5%	5,8%
Venitul familiei în luna aprilie 2020	0-1000 lei	3,2%	4,7%	8,4%	1,6%	2,1%	75,8%	4,2%
	1001-4000 lei	0,5%	5,0%	6,0%	0,5%	2,8%	74,8%	10,6%
	4001-7000 lei	1,8%	3,7%	8,0%	3,1%	4,3%	73,0%	6,1%
	7001-40000 lei	2,8%	6,6%	14,4%	1,7%	1,7%	69,1%	3,9%

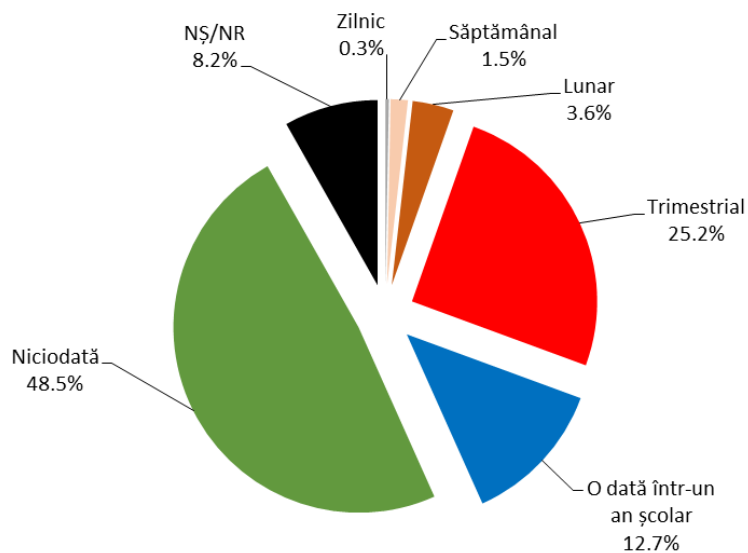
E) lecții în grup, predate în afara școlii în care elevii învață?

		Zilnic	Săptămânal	Lunar	Trimestrial	O dată într-un an școlar	Niciodată	NȘ/NR
Total		0,5%	1,9%	5,9%	2,5%	4,9%	77,6%	6,6%
Limba chestionarului	Română	0,3%	1,9%	5,7%	2,7%	4,7%	77,5%	7,1%
	Rusă	1,1%	2,2%	7,0%	1,6%	5,4%	78,5%	4,3%
Domiciliul	Sat	0,0%	1,0%	3,9%	1,7%	4,3%	82,9%	6,3%
	Oraș	1,3%	3,7%	9,7%	4,2%	6,1%	67,6%	7,4%
Venitul familiei în luna aprilie 2020	0-1000 lei	0,5%	2,1%	6,9%	1,6%	3,2%	79,9%	5,8%
	1001-4000 lei	0,0%	0,9%	5,5%	1,4%	5,0%	75,5%	11,8%
	4001-7000 lei	0,0%	3,1%	5,5%	1,2%	1,8%	81,6%	6,7%
	7001-40000 lei	0,6%	2,8%	8,4%	0,6%	2,8%	83,2%	1,7%

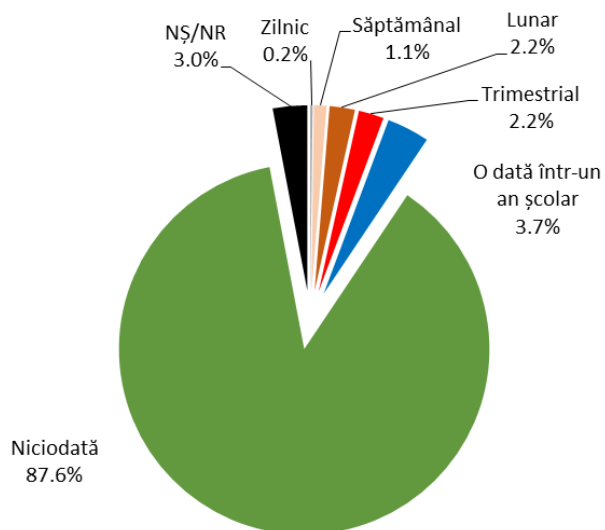
F) cadouri pentru cadrele didactice?

42

		Zilnic	Săptămănal	Lunar	Trimestrial	O dată într-un an școlar	Niciodată	NȘ/NR
Total		0,3%	1,5%	3,6%	25,2%	12,7%	48,5%	8,2%
Limba chestionarului	Română	0,1%	1,4%	3,5%	26,3%	12,4%	47,9%	8,4%
	Rusă	1,1%	1,6%	4,3%	19,8%	14,4%	51,9%	7,0%
Domiciliul	Sat	0,0%	0,3%	2,1%	23,8%	13,2%	53,1%	7,5%
	Oraș	0,8%	3,7%	6,6%	27,9%	11,8%	39,7%	9,5%
Venitul familiei în luna aprilie 2020	0-1000 lei	0,5%	2,1%	4,7%	25,3%	12,6%	46,8%	7,9%
	1001-4000 lei	0,5%	1,4%	2,3%	29,7%	14,6%	43,4%	8,2%
	4001-7000 lei	0,6%	1,9%	3,7%	25,3%	12,3%	45,7%	10,5%
	7001-40000 lei	0,0%	0,6%	3,4%	27,9%	11,7%	49,7%	6,7%

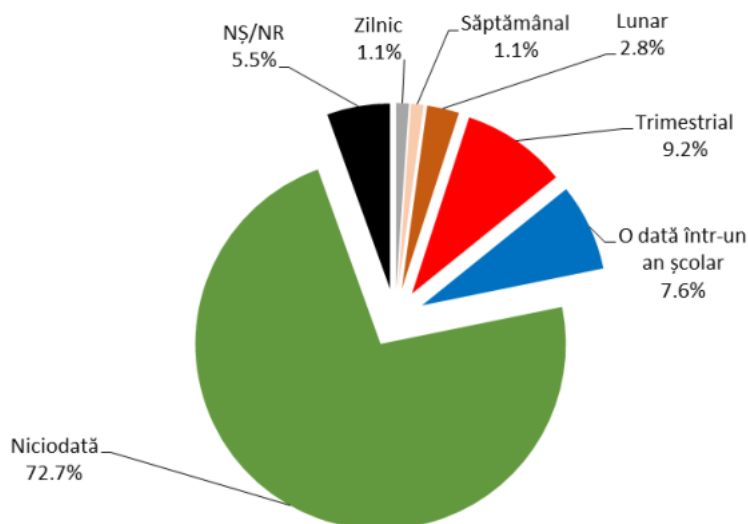
G) o notă mai bună?

		Zilnic	Săptămânal	Lunar	Trimestrial	O dată într-un an școlar	Niciodată	NȘ/NR
Total		0,2%	1,1%	2,2%	2,2%	3,7%	87,6%	3,0%
Limba chestionarului	Română	0,1%	1,2%	2,0%	2,1%	3,5%	87,9%	3,2%
	Rusă	0,5%	0,5%	3,2%	2,7%	4,8%	86,1%	2,1%
Domiciliul	Sat	0,0%	0,0%	0,8%	1,7%	3,3%	91,6%	2,5%
	Oraș	0,3%	3,4%	4,7%	3,2%	4,2%	80,2%	4,0%
Venitul familiei în luna aprilie 2020	0-1000 lei	0,5%	2,6%	2,1%	0,5%	1,6%	88,4%	4,2%
	1001-4000 lei	0,0%	0,5%	1,4%	0,5%	3,7%	92,2%	1,8%
	4001-7000 lei	0,0%	1,2%	1,8%	0,6%	1,8%	89,6%	4,9%
	7001-40000 lei	0,0%	0,6%	2,2%	1,1%	1,1%	92,2%	2,8%

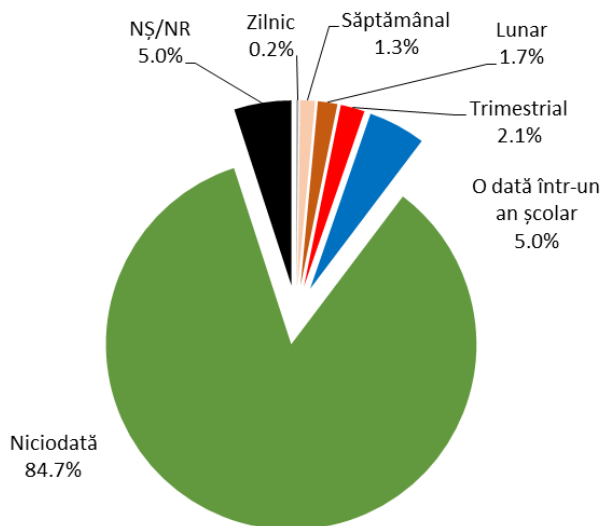
H) manifestații școlare?

44

		Zilnic	Săptămânal	Lunar	Trimestrial	O dată într-un an școlar	Niciodată	NȘ/NR
Total		1,1%	1,1%	2,8%	9,2%	7,6%	72,7%	5,5%
Limba chestionarului	Română	1,2%	1,2%	2,5%	9,3%	7,5%	73,0%	5,3%
	Rusă	0,5%	0,5%	4,3%	8,6%	8,6%	71,1%	6,4%
Domiciliul	Sat	1,3%	0,3%	1,7%	7,5%	7,6%	77,4%	4,3%
	Oraș	1,0%	2,6%	5,0%	12,6%	7,6%	63,5%	7,6%
Venitul familiei în luna aprilie 2020	0-1000 lei	1,1%	2,6%	2,6%	6,9%	5,8%	73,5%	7,4%
	1001-4000 lei	0,0%	0,5%	2,3%	11,4%	6,4%	75,3%	4,1%
	4001-7000 lei	1,8%	1,2%	3,7%	7,9%	5,5%	70,7%	9,1%
	7001-40000 lei	0,6%	1,1%	3,4%	10,1%	6,1%	76,0%	2,8%

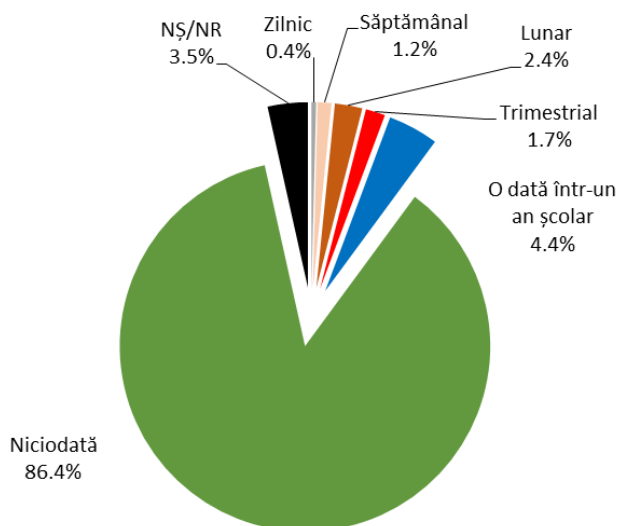
I) examene?

45

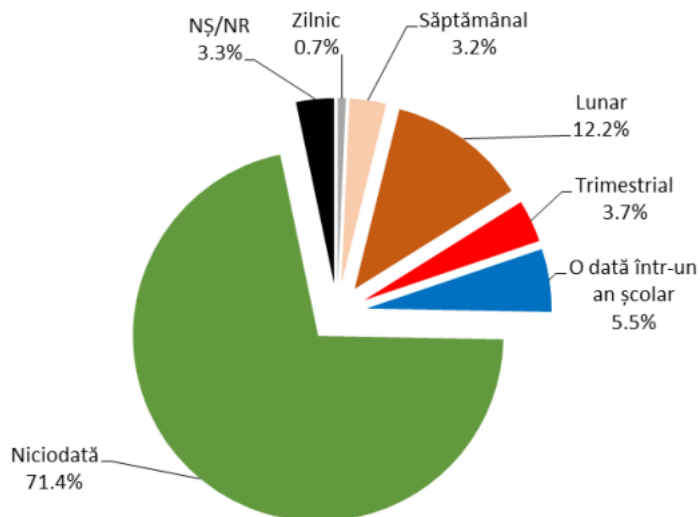
		Zilnic	Săptămănal	Lunar	Trimestrial	O dată într-un an școlar	Niciodată	NȘ/NR
Total		0,2%	1,3%	1,7%	2,1%	5,0%	84,7%	5,0%
Limba chestionarului	Română	0,1%	1,2%	1,5%	2,4%	4,9%	84,6%	5,2%
	Rusă	0,2%	1,3%	1,7%	2,1%	5,0%	84,7%	5,0%
Domiciliul	Sat	0,0%	0,3%	0,8%	1,0%	4,7%	88,4%	4,7%
	Oraș	0,5%	2,9%	3,4%	4,2%	5,3%	78,0%	5,6%
Venitul familiei în luna aprilie 2020	0-1000 lei	0,5%	2,1%	2,6%	1,1%	1,6%	85,2%	6,9%
	1001-4000 lei	0,0%	0,5%	1,4%	0,9%	5,0%	85,5%	6,8%
	4001-7000 lei	0,0%	2,5%	0,6%	0,6%	3,7%	86,4%	6,2%
	7001-40000 lei	0,0%	0,6%	1,1%	1,1%	2,8%	92,2%	2,2%

J) primirea diplomei?

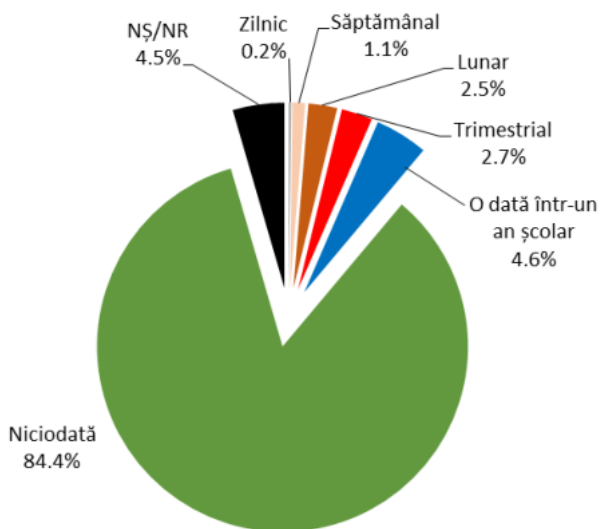
		Zilnic	Săptămănal	Lunar	Trimestrial	O dată într-un an școlar	Niciodată	NȘ/NR
Total		0,4%	1,2%	2,4%	1,7%	4,4%	86,4%	3,5%
Limba chestionarului	Română	0,1%	1,3%	2,3%	2,0%	4,4%	86,5%	3,4%
	Rusă	1,1%	0,5%	2,7%	0,5%	4,3%	86,6%	4,3%
Domiciliul	Sat	0,0%	0,3%	1,5%	0,7%	4,0%	91,0%	2,5%
	Oraș	1,1%	2,9%	3,9%	3,7%	5,0%	77,9%	5,5%
Venitul familiei în luna aprilie 2020	0-1000 lei	0,5%	2,6%	2,1%	1,1%	2,6%	86,3%	4,7%
	1001-4000 lei	0,0%	0,5%	0,9%	0,9%	5,0%	90,0%	2,7%
	4001-7000 lei	0,6%	1,9%	0,6%	0,6%	2,5%	88,3%	5,6%
	7001-40000 lei	0,6%	0,6%	1,7%	0,6%	2,8%	91,2%	2,8%

K) cercuri, secții?

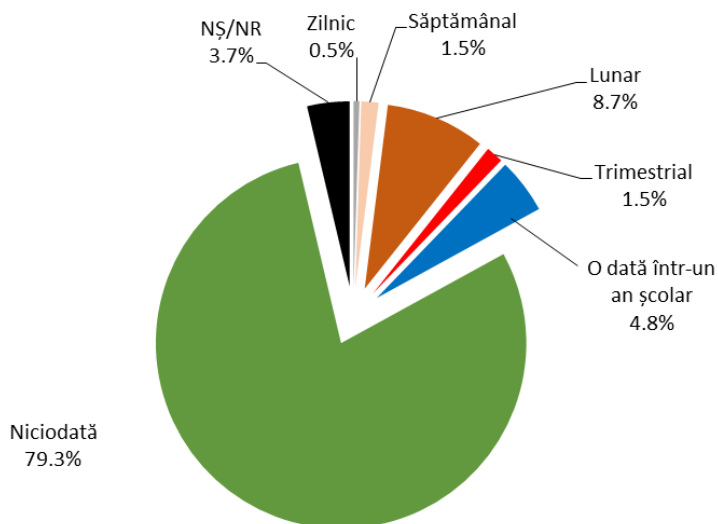
		Zilnic	Săptămănal	Lunar	Trimestrial	O dată într-un an școlar	Niciodată	NȘ/NR
Total		0,7%	3,2%	12,2%	3,7%	5,5%	71,4%	3,3%
Limba chestionarului	Română	0,8%	3,2%	13,4%	4,2%	4,8%	70,5%	3,2%
	Rusă	0,5%	3,2%	6,5%	1,6%	8,6%	75,8%	3,8%
Domiciliul	Sat	0,1%	2,5%	10,2%	3,1%	4,6%	76,3%	3,2%
	Oraș	1,8%	4,5%	16,1%	5,0%	7,1%	62,0%	3,4%
Venitul familiei în luna aprilie 2020	0-1000 lei	2,1%	4,2%	11,6%	1,6%	2,6%	74,7%	3,2%
	1001-4000 lei	0,5%	1,8%	6,8%	1,4%	8,2%	76,3%	5,0%
	4001-7000 lei	0,6%	2,5%	16,6%	0,0%	4,9%	70,6%	4,9%
	7001-40000 lei	0,0%	4,4%	12,8%	3,3%	6,1%	71,7%	1,7%

L) paza școlară?

		Zilnic	Săptămânal	Lunar	Trimestrial	O dată într-un an școlar	Niciodată	NȘ/NR
Total		0,2%	1,1%	2,5%	2,7%	4,6%	84,3%	4,5%
Limba chestionarului	Română	0,1%	1,2%	2,7%	2,6%	4,3%	84,8%	4,3%
	Rusă	0,5%	0,5%	1,6%	3,2%	6,4%	81,8%	5,9%
Domiciliul	Sat	0,0%	0,1%	1,4%	1,7%	3,1%	89,8%	3,9%
	Oraș	0,3%	2,9%	4,7%	4,7%	7,6%	73,9%	5,8%
Venitul familiei în luna aprilie 2020	0-1000 lei	0,5%	2,1%	3,2%	2,1%	1,1%	84,2%	6,8%
	1001-4000 lei	0,0%	0,5%	1,4%	0,9%	6,8%	84,9%	5,5%
	4001-7000 lei	0,0%	0,6%	2,5%	0,6%	3,7%	87,0%	5,6%
	7001-40000 lei	0,0%	0,6%	2,2%	1,7%	3,3%	91,1%	1,1%

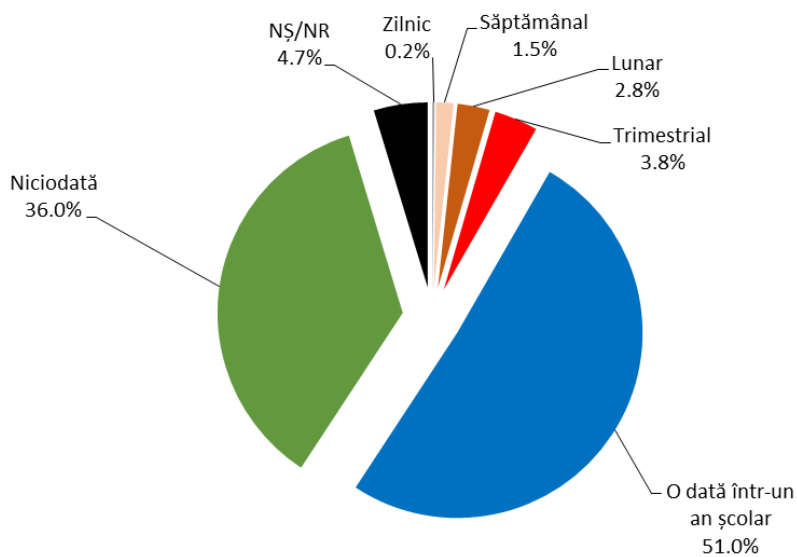
M) curățenia în clasă?

		Zilnic	Săptămânal	Lunar	Trimestrial	O dată într-un an școlar	Niciodată	NȘ/NR
Total		0,5%	1,5%	8,7%	1,5%	4,8%	79,2%	3,7%
Limba chestionarului	Română	0,3%	1,4%	9,0%	1,6%	4,5%	79,7%	3,4%
	Rusă	1,6%	2,2%	7,0%	0,5%	6,5%	76,9%	5,4%
Domiciliul	Sat	0,6%	0,8%	5,1%	0,7%	3,8%	86,5%	2,5%
	Oraș	0,5%	2,6%	15,3%	3,2%	6,9%	65,4%	6,1%
Venitul familiei în luna aprilie 2020	0-1000 lei	1,6%	2,6%	8,4%	0,5%	3,7%	76,8%	6,3%
	1001-4000 lei	0,5%	1,4%	5,9%	1,4%	5,9%	82,6%	2,3%
	4001-7000 lei	0,6%	0,6%	8,5%	0,6%	6,1%	78,0%	5,5%
	7001-40000 lei	0,6%	0,6%	8,8%	1,1%	2,8%	84,5%	1,7%

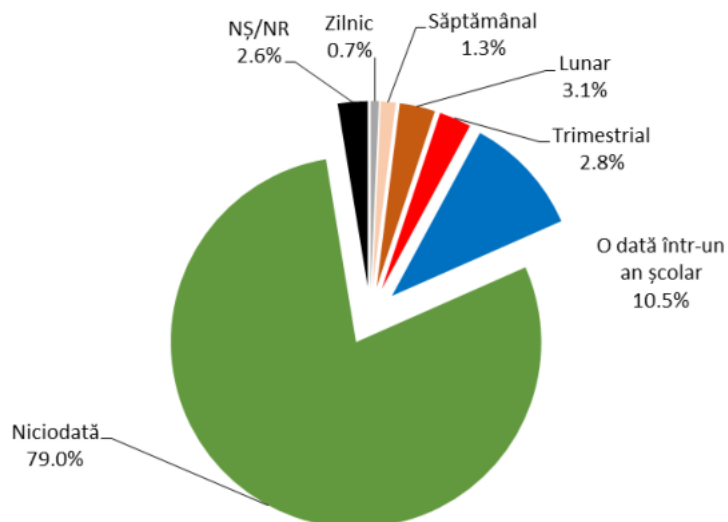
N) reparații?

50

		Zilnic	Săptămănal	Lunar	Trimestrial	O dată într-un an școlar	Niciodată	NȘ/NR
Total		0,2%	1,5%	2,8%	3,8%	50,9%	36,0%	4,7%
Limba chestionarului	Română	0,1%	1,2%	2,7%	4,0%	52,0%	35,2%	4,7%
	Rusă	0,5%	3,2%	3,2%	3,2%	45,5%	39,6%	4,8%
Domiciliul	Sat	0,1%	0,1%	1,4%	3,9%	56,2%	34,2%	4,0%
	Oraș	0,3%	4,2%	5,8%	3,7%	40,8%	39,5%	5,8%
Venitul familiei în luna aprilie 2020	0-1000 lei	0,5%	2,1%	4,7%	3,2%	54,7%	30,5%	4,2%
	1001-4000 lei	0,0%	1,4%	1,8%	3,2%	61,2%	27,4%	5,0%
	4001-7000 lei	0,0%	3,0%	1,8%	3,0%	48,2%	36,6%	7,3%
	7001-40000 lei	0,0%	0,6%	3,3%	1,7%	50,8%	42,0%	1,7%

O) Încălzire?

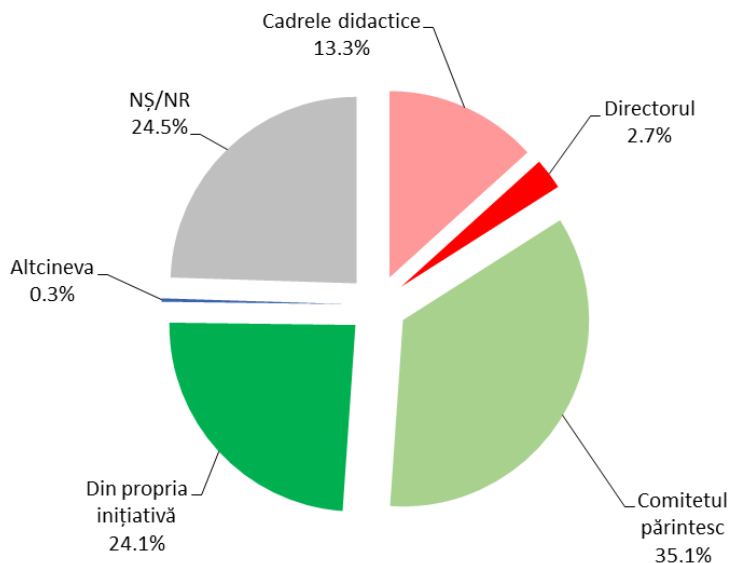

		Zilnic	Săptămânal	Lunar	Trimestrial	O dată într-un an școlar	Niciodată	NȘ/NR
Total		0,7%	1,3%	3,1%	2,8%	10,5%	79,1%	2,6%
Limba chestionarului	Română	0,8%	1,2%	2,9%	3,2%	10,2%	79,5%	2,3%
	Rusă	0,5%	1,6%	4,3%	1,1%	11,8%	76,9%	3,8%
Domiciliul	Sat	0,1%	0,3%	2,1%	2,5%	10,4%	82,2%	2,4%
	Oraș	1,9%	3,2%	5,0%	3,4%	10,6%	73,3%	2,6%
Venitul familiei în luna aprilie 2020	0-1000 lei	1,6%	3,2%	1,6%	1,6%	8,9%	81,1%	2,1%
	1001-4000 lei	0,0%	0,5%	2,8%	2,3%	12,4%	80,3%	1,8%
	4001-7000 lei	0,6%	1,9%	2,5%	0,6%	10,5%	80,9%	3,1%
	7001-40000 lei	0,6%	1,1%	2,2%	0,6%	8,9%	86,0%	0,6%

7. SOLICITANȚII DE PLĂȚI INFORMALE

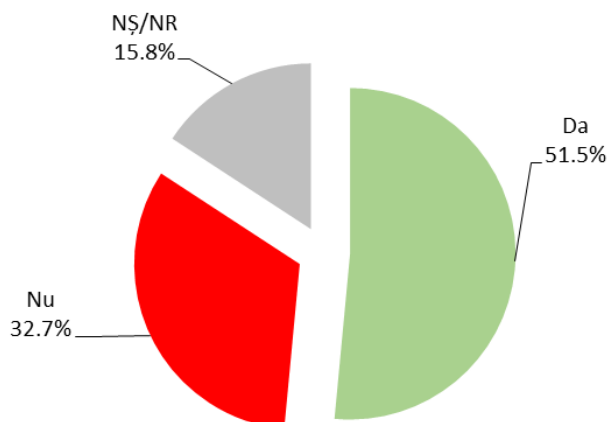
52

7.1. În școala în care învață copilul/copiii dvs., cine, cel mai des, vă solicită plăți informale?

		Cadrele di- dactice	Directorul	Comitetul părintesc	Din propria inițiativă	Altceeva	NȘ/NR
Total		13,3%	2,7%	35,1%	24,1%	0,3%	24,5%
Limba chestionarului	Română	13,3%	2,3%	35,6%	24,4%	0,3%	24,1%
	Rusă	13,4%	4,8%	32,6%	22,5%	0,0%	26,7%
Domiciliul	Sat	14,4%	2,2%	32,4%	26,5%	0,1%	24,3%
	Oraș	11,1%	3,7%	40,4%	19,5%	0,3%	25,1%
Venitul familiei în luna aprilie 2020	0-1000 lei	13,2%	2,1%	32,1%	30,0%	0,0%	22,6%
	1001-4000 lei	14,5%	4,1%	39,1%	24,5%	0,5%	17,3%
	4001-7000 lei	5,5%	4,9%	38,7%	27,6%	0,0%	23,3%
	7001-40000 lei	8,9%	2,2%	36,1%	26,7%	0,6%	25,6%

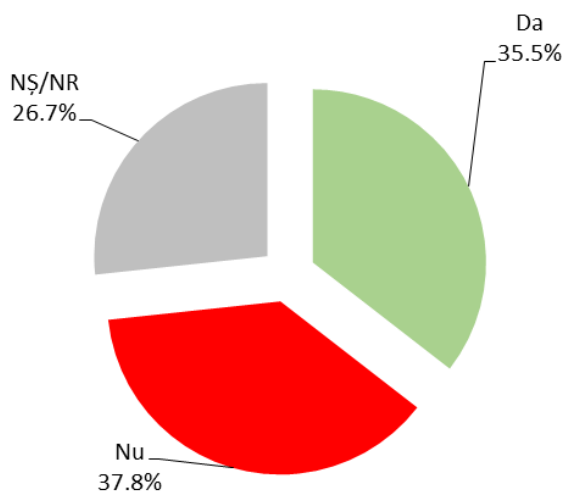
7.2. În școala în care învață copilul/copiii dvs., există o asociație părintească?

		Da	Nu	NȘ/NR
Total		51,5%	32,7%	15,8%
Limba chestionarului	Română	52,6%	31,9%	15,5%
	Rusă	46,5%	36,2%	17,3%
Domiciliul	Sat	49,4%	34,1%	16,5%
	Oraș	55,7%	30,0%	14,3%
Venitul familiei în luna aprilie 2020	0-1000 lei	42,5%	41,3%	16,2%
	1001-4000 lei	54,0%	25,6%	20,4%
	4001-7000 lei	49,0%	33,3%	17,7%
	7001-40000 lei	62,6%	27,0%	10,3%

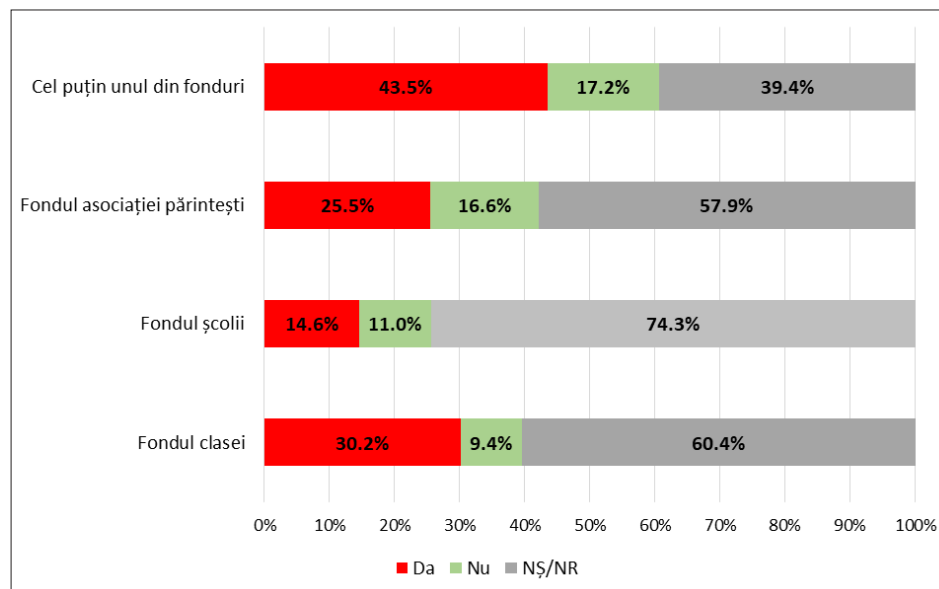
7.3. Dacă există, asociația părintească din școala în care învață copilul/ copiii dvs. este înregistrată?

54

		Da	Nu	NȘ/NR
Total		35,5%	37,8%	26,7%
Limba chestionarului	Română	35,3%	38,2%	26,6%
	Rusă	36,8%	35,6%	27,6%
Domiciliul	Sat	30,9%	42,0%	27,1%
	Oraș	44,0%	29,8%	26,2%
Venitul familiei în luna aprilie 2020	0-1000 lei	34,7%	45,8%	19,4%
	1001-4000 lei	24,6%	41,2%	34,2%
	4001-7000 lei	37,5%	30,6%	31,9%
	7001-40000 lei	35,5%	39,1%	25,5%

7.4. Pentru care din „fondurile” ce urmează, familia dumneavoastră a plătit bani?

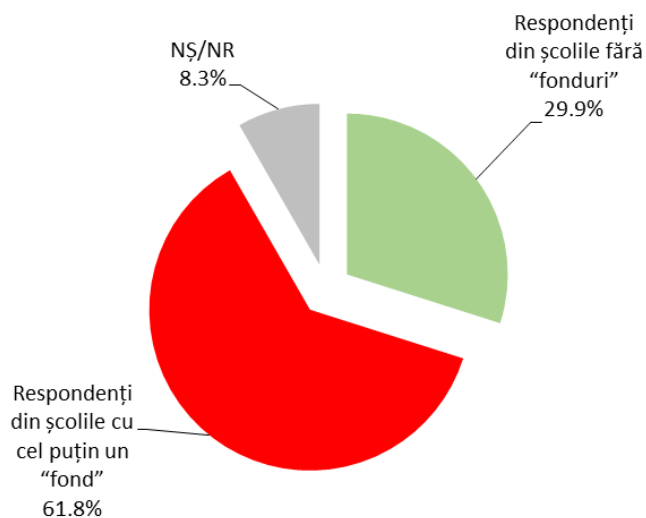
Distribuția răspunsurilor „Da”

		Fondul asociației părințești	Fondul școlii	Fondul clasei	Cel puțin unul din fonduri
Total		25,5%	14,6%	30,2%	43,5%
Limba chestionarului	Română	25,1%	14,1%	29,5%	42,4%
	Rusă	25,1%	17,1%	33,7%	48,4%
Domiciliul	Sat	24,3%	13,6%	29,7%	42,6%
	Oraș	28,0%	16,8%	31,1%	45,1%
Venitul familiei în luna aprilie 2020	0-1000 lei	15,9%	12,1%	23,8%	33,2%
	1001-4000 lei	33,2%	18,3%	36,5%	54,5%
	4001-7000 lei	30,1%	16,6%	31,7%	50,3%
	7001-40000 lei	29,8%	16,1%	28,9%	43,9%

Notă: O parte dintre respondenți fac plăți în mai multe „fonduri”.

7.5. Ponderea respondenților din școlile cu și fără „fonduri”

56

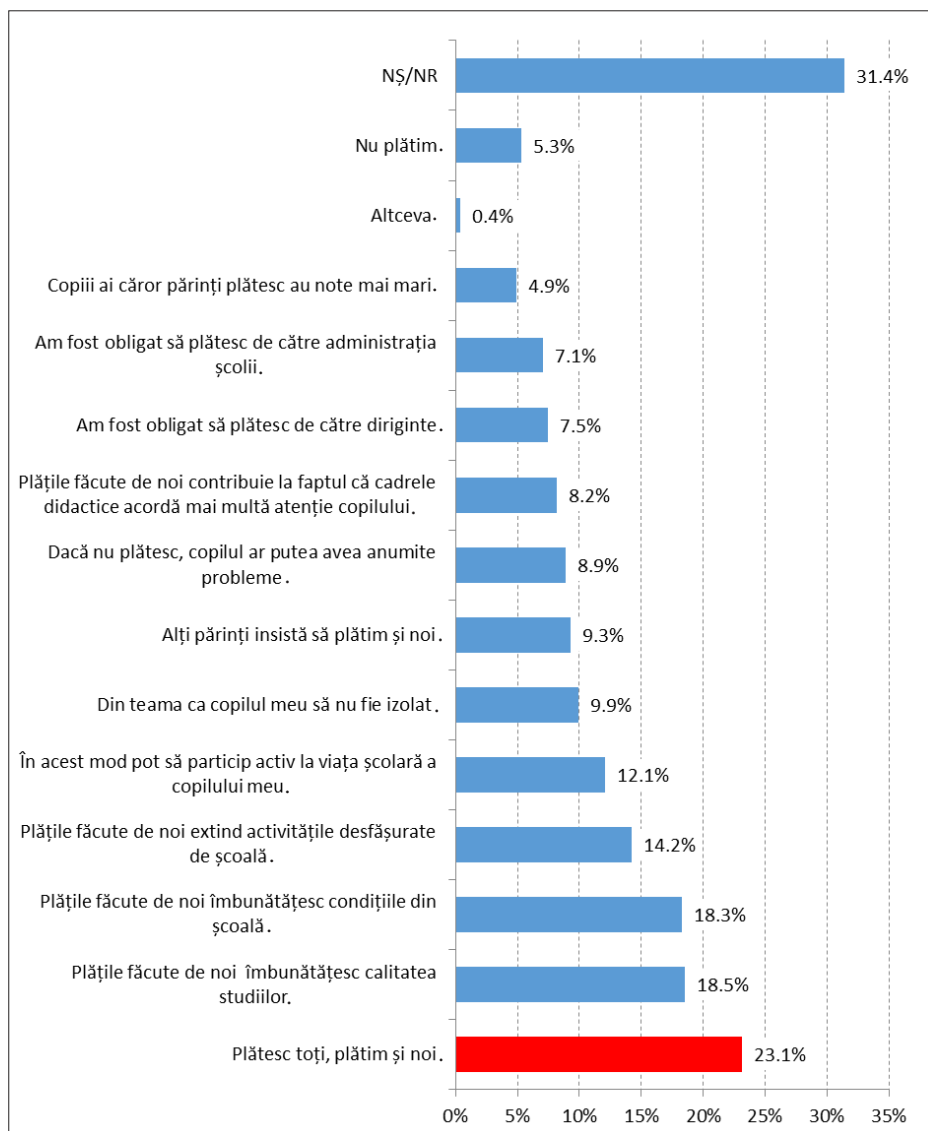

		Respondenți din școlile fără „fonduri”	Respondenți din școlile cu cel puțin un „fond”	NȘ/NR
Total		29,9%	61,8%	8,3%
Limba chestionarului	Română	30,3%	61,0%	8,7%
	Rusă	27,8%	65,8%	6,4%
Domiciliul	Sat	30,2%	63,8%	6,0%
	Oraș	29,2%	58,2%	12,6%
Venitul familiei în luna aprilie 2020	0-1000 lei	41,6%	51,6%	6,8%
	1001-4000 lei	25,0%	70,5%	4,5%
	4001-7000 lei	33,1%	60,7%	6,1%
	7001-40000 lei	26,7%	65,0%	8,3%

8. MOTIVELE CARE ÎI DETERMINĂ PE PĂRINȚI SĂ FACĂ PLĂȚI INFORMALE

8.1. Care sunt principalele motive care vă determină să plătiți pentru fondul școlii, fondul clasei, fondul asociației de părinți?

57

Notă: Respondenții au avut posibilitatea să selecteze din lista propusă, în funcție de impactul acestora, trei motive distincte. Pe diagramă sunt date sumele frecvențelor motivelor respective pe toate nivelurile de impact: în primul rând, în al doilea rând, în al treilea rând.

Distribuția răspunsurilor

	Total	Limba chestionarului		Domiciliu	
		Română	Rusă	Sat	Oraș
Plătesc toți, plătim și noi.	23,1%	22,9%	23,6%	23,4%	22,6%
Am fost obligat să plătesc de către administrația școlii.	18,5%	17,8%	19,2%	17,1%	20,6%
Plățile făcute de noi îmbunătățesc condițiile din școală.	18,3%	19,5%	12,2%	18,5%	18,0%
Plățile făcute de noi îmbunătățesc calitatea studiilor.	14,2%	14,5%	13,4%	11,1%	19,2%
Am fost obligat să plătesc de către dirigințe.	12,1%	11,7%	14,3%	10,8%	15,2%
Plățile făcute de noi extind activitățile desfășurate de școală.	9,9%	10,1%	9,3%	7,8%	13,4%
În acest mod pot să particip activ la viața școlară a copilului meu.	9,3%	8,2%	15,2%	9,3%	9,0%
Plățile făcute de noi contribuie la faptul că cadrele didactice acordă mai multă atenție copilului.	8,9%	10,5%	2,6%	8,2%	10,5%
Din teama ca copilul meu să nu fie izolat.	8,2%	8,0%	8,9%	7,5%	9,4%
Copiii ai căror părinți plătesc au note mai mari.	7,5%	7,1%	10,1%	6,4%	9,8%
Dacă nu plătesc, copilul ar putea avea anumite probleme.	7,1%	7,8%	3,8%	7,6%	6,2%
Alți părinți insistă să plătim și noi.	4,9%	5,2%	3,1%	4,1%	6,6%
Altceva.	0,4%	0,0%	2,0%	0,0%	1,2%
Nu plătim.	5,3%	5,7%	3,1%	6,2%	3,3%
NȘ/NR	31,4%	30,0%	38,2%	33,7%	27,2%

Notă: Respondenții au avut posibilitatea să selecteze din lista propusă, în funcție de impactul acestora, trei motive distincte. În tabel sunt date sumele frecvențelor motivelor respective pe toate nivelurile de impact: în primul rând, în al doilea rând, în al treilea rând.

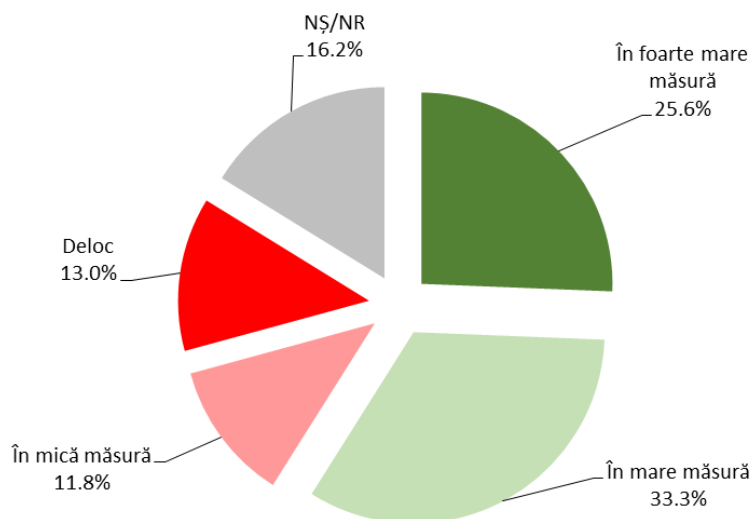
Distribuția răspunsurilor (continuare)

	Total	Venitul familiei în luna aprilie 2020			
		0-1000	1001-4000	4001-7000	7001-40000
Plătesc toți, plătim și noi.	23,10%	30,30%	25,50%	20,40%	21,90%
Am fost obligat să plătesc de către administrația școlii.	18,50%	3,60%	32,70%	4,30%	12,10%
Plățile făcute de noi îmbunătățesc condițiile din școală.	18,30%	16,60%	21,40%	22,50%	24,40%
Plățile făcute de noi îmbunătățesc calitatea studiilor.	14,20%	9,90%	14,40%	21,30%	14,00%
Am fost obligat să plătesc de către diriginte.	12,10%	7,20%	12,10%	11,20%	7,60%
Plățile făcute de noi extind activitățile desfășurate de școală.	9,90%	7,20%	8,00%	8,30%	13,00%
În acest mod pot să particip activ la viața școlară a copilului meu.	9,30%	5,90%	13,00%	5,10%	12,70%
Plățile făcute de noi contribuie la faptul că cadrele didactice acordă mai multă atenție copilului.	8,90%	15,80%	4,60%	8,20%	7,30%
Din teama ca copilul meu să nu fie izolat.	8,20%	3,70%	9,60%	7,30%	8,00%
Copiii ai căror părinți plătesc au note mai mari.	7,50%	1,90%	5,30%	9,40%	2,30%
Dacă nu plătesc, copilul ar putea avea anumite probleme.	7,10%	8,80%	4,30%	8,80%	4,00%
Alți părinți insistă să plătim și noi.	4,90%	6,70%	5,20%	5,20%	4,80%
Altceva.	0,40%	0,00%	0,00%	2,40%	0,00%
Nu plătim.	5,30%	6,20%	5,80%	4,80%	7,20%
NȘ/NR	31,40%	34,40%	27,40%	30,10%	29,60%

Notă: Respondenții au avut posibilitatea să selecteze din lista propusă, în funcție de impactul acestora, trei motive distincte. În tabel sunt date sumele frecvențelor motivelor respective pe toate nivelurile de impact: în primul rând, în al doilea rând, în al treilea rând.

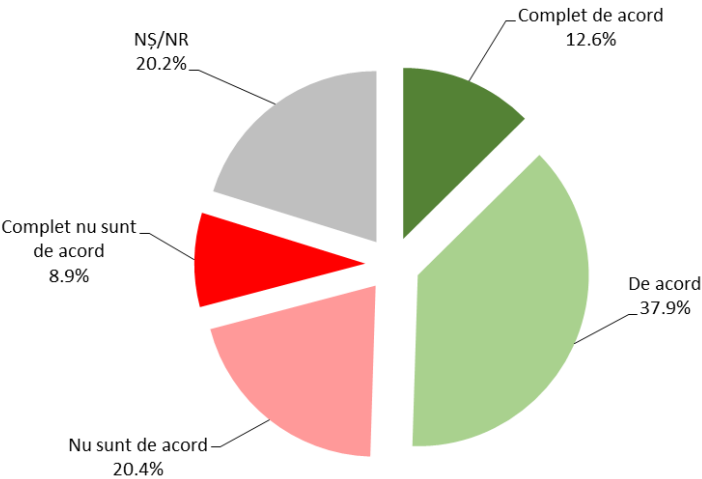
8.2. În ce măsură cunoașteți cum sunt cheltuiți acești bani?

60

		În foarte mare măsură	În mare măsură	În mică măsură	Deloc	NȘ/NR
Total		25,6%	33,3%	11,8%	13,0%	16,2%
Limba chestionarului	Română	25,8%	32,7%	12,2%	13,2%	16,2%
	Rusă	24,7%	36,6%	10,2%	12,4%	16,1%
Domiciliul	Sat	26,7%	33,5%	11,4%	12,5%	16,0%
	Oraș	23,5%	33,2%	12,7%	14,0%	16,6%
Venitul familiei în luna aprilie 2020	0-1000 lei	26,7%	26,7%	12,6%	14,7%	19,4%
	1001-4000 lei	23,3%	33,3%	16,0%	12,3%	15,1%
	4001-7000 lei	32,9%	30,5%	13,4%	9,8%	13,4%
	7001-40000 lei	26,1%	33,3%	11,1%	10,0%	19,4%

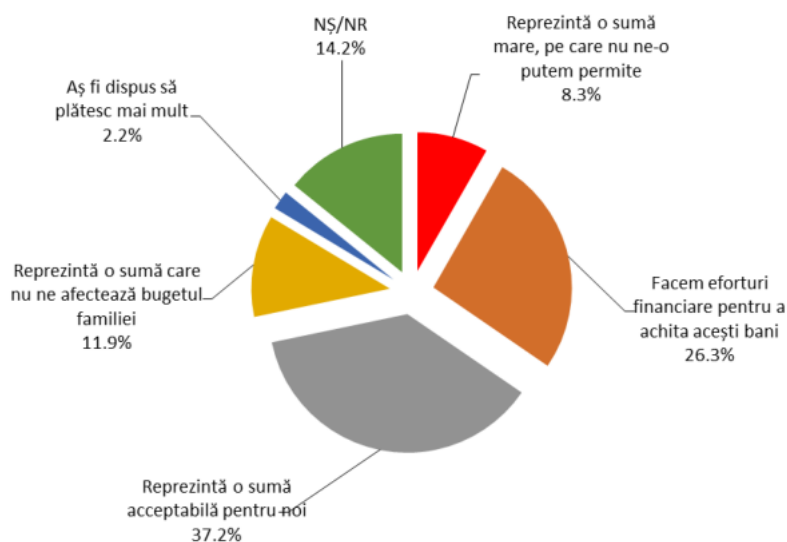
8.3. În ce măsură sunteți de acord că plățile suplimentare făcute de părinți reprezintă o sursă semnificativă de venit pentru școală?

		Complet de acord	De acord	Nu sunt de acord	Complet nu sunt de acord	NȘ/NR
Total		12,6%	37,9%	20,4%	8,9%	20,2%
Limba chestionarului	Română	12,80%	37,40%	19,50%	8,80%	21,50%
	Rusă	11,70%	40,40%	24,50%	9,60%	13,80%
Domiciliul	Sat	11,4%	38,2%	19,7%	8,6%	22,1%
	Oraș	15,0%	37,5%	21,5%	9,4%	16,5%
Venitul familiei în luna aprilie 2020	0-1000 lei	7,9%	39,2%	19,0%	13,2%	20,6%
	1001-4000 lei	15,1%	36,1%	23,7%	7,8%	17,4%
	4001-7000 lei	16,6%	36,2%	23,9%	8,0%	15,3%
	7001-40000 lei	14,8%	38,5%	21,4%	8,2%	17,0%

9. POVARA PLĂȚILOR SUPLIMENTARE

9.1. Ce reprezintă pentru familia dvs. plățile suplimentare?

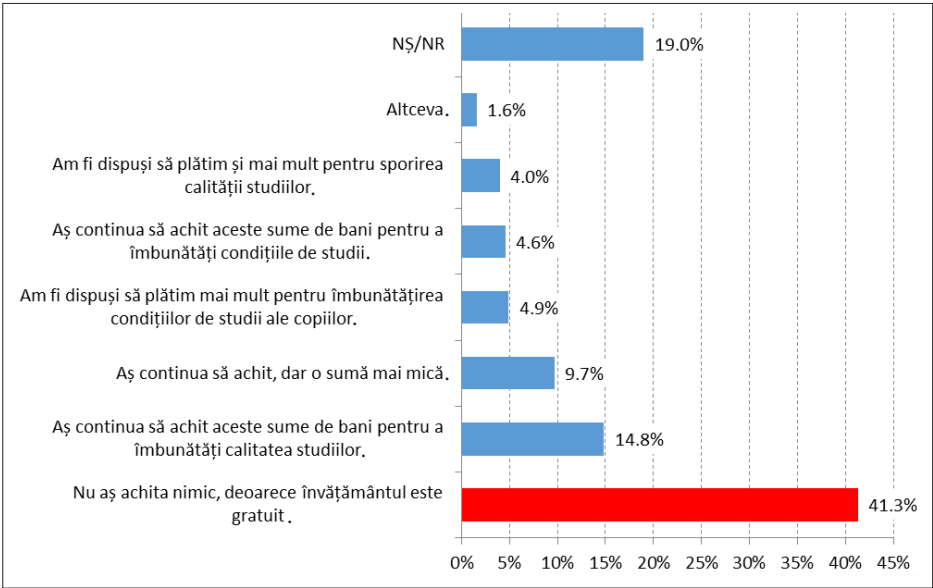
Distribuția răspunsurilor

	Total	Limba chestionarului		Domiciliu	
		Română	Rusă	Sat	Oraș
Reprezintă o sumă mare, pe care nu ne-o putem permite.	8,3%	8,4%	7,5%	8,3%	8,2%
Facem eforturi financiare pentru a achita acești bani.	26,3%	27,8%	18,7%	27,7%	23,7%
Reprezintă o sumă acceptabilă pentru noi.	37,2%	36,9%	38,5%	35,9%	39,8%
Reprezintă o sumă care nu afectează bugetul familiei.	11,9%	11,0%	16,6%	11,7%	12,1%
Aș fi dispus să plătesc mai mult.	2,2%	2,0%	3,2%	1,8%	2,6%
NȘ/NR	14,2%	13,9%	15,5%	14,6%	13,5%

Distribuția răspunsurilor (continuare)

	Total	Venitul familiei în luna aprilie 2020			
		0-1000	1001-4000	4001-7000	7001-40000
Reprezintă o sumă mare, pe care nu ne-o putem permite.	8,3%	12,6%	12,4%	7,4%	4,4%
Facem eforturi financiare pentru a achita acești bani.	26,3%	24,7%	31,7%	27,6%	22,7%
Reprezintă o sumă acceptabilă pentru noi.	37,2%	32,6%	31,2%	36,2%	37,6%
Reprezintă o sumă care nu afectează bugetul familiei.	11,9%	8,4%	10,6%	15,3%	16,6%
Aș fi dispus să plătesc mai mult.	2,2%	2,1%	1,8%	3,1%	3,9%
NȘ/NR	14,2%	19,5%	12,4%	10,4%	14,9%

9.2. Dacă ar depinde doar de dvs. personal, considerând situația reală din sistemul de învățământ, pentru care dintre următoarele variante ați opta?

Distribuția răspunsurilor

	Total	Limba chestionarului		Domiciliu	
		Română	Rusă	Sat	Oraș
Nu aş achita nimic, deoarece învăţământul este gratuit.	41,3%	40,9%	43,8%	43,9%	36,4%
Aș continua să achit aceste sume de bani pentru a îmbunătăți condițiile de studii.	4,6%	4,8%	3,2%	4,2%	4,7%
Aș continua să achit aceste sume de bani pentru a îmbunătăți calitatea studiilor.	14,8%	15,4%	11,4%	13,8%	16,9%
Aș continua să achit, dar o sumă mai mică.	9,7%	9,0%	13,5%	9,3%	10,3%
Am fi dispuși să plătim mai mult pentru îmbunătățirea condițiilor de studii ale copiilor.	4,9%	4,3%	8,1%	4,2%	5,3%
Am fi dispuși să plătim și mai mult pentru sporirea calității studiilor.	4,0%	3,8%	4,9%	3,2%	4,5%
Altceva.	1,6%	1,5%	2,2%	1,4%	2,1%
NŞ/NR	19,0%	20,3%	13,0%	17,1%	22,7%

Distribuția răspunsurilor (continuare)

	Total	Venitul familiei în luna aprilie 2020			
		0-1000	1001-4000	4001-7000	7001-40000
Nu aş achita nimic, deoarece învăţământul este gratuit	41,3%	40,3%	45,2%	41,7%	33,5%
Aş continua să achit aceste sume de bani pentru a îmbunătăţi condiţiile de studii	4,6%	6,3%	9,1%	4,3%	1,1%
Aş continua să achit aceste sume de bani pentru a îmbunătăţi calitatea studiilor	14,8%	18,3%	14,2%	16,6%	17,9%
Aş continua să achit, dar o sumă mai mică	9,7%	7,9%	9,6%	12,3%	15,1%
Am fi dispuşi să plătim mai mult pentru îmbunătăţirea condiţiilor de studii ale copiilor	4,9%	3,7%	3,2%	6,1%	8,4%
Am fi dispuşi să plătim şi mai mult pentru sporirea calităţii studiilor.	4,0%	3,1%	4,1%	2,5%	7,3%
Altceva	1,6%	1,0%	2,3%	1,8%	3,9%
NŞ/NR	19,0%	19,4%	12,3%	14,7%	12,8%

CONCLUZII

65

1. Părinții acoperă o parte semnificativă din cheltuielile destinate educației. În raport cu normativul valoric pentru un „elev ponderat”, adică în raport cu volumul mijloacelor financiare alocate de stat, cheltuielile făcute de părinți în instituțiile de învățământ general constituie circa 88%. Aceste cheltuieli includ atât plățile formale (îmbrăcăminte, uniformă, costum sportiv, manuale, rechizite școlare etc.), cât și plățile informale (diverse „fonduri”, cadouri pentru cadrele didactice, note mai bune, reparații, fundații, asociații, comitete din cadrul școlilor etc.).
2. În pofida eforturilor depuse de autorități și de organizațiile societății civile active în domeniul educației și al combaterii corupției, fenomenul de plăți informale în învățământ persistă. Circa o pătrime dintre respondenți declară că la fiecare leu plătit de ei în mod regulamentar (formal) revine câte un leu, plătit de ei în mod informal.
3. Intrarea în vigoare a Codului de etică al cadrului didactic a dus la o reducere semnificativă a implicării angajaților școlii în procesul de colectare a plăților informale, aceste activități reprobabile fiind preluate de cele mai diverse „fonduri”: ale asociațiilor părintești, ale școlilor și ale claselor. Doar o cincime dintre respondenți au raportat că în școala în care învață copiii lor nu există astfel de „fonduri”.
4. În opinia părinților, comparativ cu anii precedenți, așteptările angajaților școlii privind plățile pentru note mai bune și pentru examene se manifestă cu mult mai rar. În schimb, cresc plățile pentru lecțiile individuale sau în grup organizate atât în școală, cât și în afara ei.
5. Ponderea părinților care declară că plățile din școli reprezintă pentru familiile lor o povară financiară este de circa 35%. Totodată, circa 37% dintre respondenți afirmă că aceste plăți reprezintă o sumă acceptabilă pentru ei. Datele sondajului arată o creștere a poverii plăților suplimentare în cazul respondenților care locuiesc la sat și al celor cu venituri mici.
6. În rândul părinților persistă temerile referitoare la faptul că refuzul de a plăti va avea consecințe negative pentru propriii copii. Astfel de temeri au fost raportate de circa 15% dintre respondenți. O parte semnificativă dintre respondenți, circa 8%, au opinat că elevii ai căror părinți plătesc au note mai mari.
7. Fiecare al patrulea respondent declară că efectuează plăți informale din proprie inițiativă. Este semnificativă, de circa 20%, ponderea respondenților care sunt de acord să plătească în continuare sumele curente, destinate îmbunătățirii condițiilor din școli și a calității studiilor. Circa 9%

dintre respondenți sunt de acord să plătească chiar și mai mult decât plătesc în prezent. Probabil, aceste opinii ar trebui să fie luate în considerare de către autorități prin elaborarea și implementarea unui cadru normativ-juridic ce le ar oferi părinților bine intenționați posibilități să susțină în mod legal școala în care învață propriii lor copii.

8. Aproape jumătate dintre respondenți consideră că plățile suplimentare făcute de părinți reprezintă o sursă semnificativă de venit pentru școală, ele contribuind, într-o anumită măsură, la îmbunătățirea calității studiilor. Această percepere favorizează persistența atitudinilor tolerante față de plățile informale colectate în cadrul instituțiilor de învățământ.
9. Deși s-a extins, procesul de asociere a părinților încă nu a dus la crearea unor organizații puternice care ar activa în strictă conformitate cu cadrul normativ-juridic în vigoare. Doar jumătate dintre respondenți declară că în școala în care învață copiii lor există asociații părintești și doar o treime dintre ei declară că astfel de asociații sunt înregistrate în modul stabilit. Evident, asociațiile neînregistrate împreună cu diversele „fonduri” reprezintă, de fapt, tentative de a oferi plăților informale un statut „legal”.
10. Pornind de la acceptarea de către o parte semnificativă din părinți a plăților informale, diminuarea semnificativă a acestui fenomen ar trebui făcută nu doar prin metode administrativ-organizatorice (revitalizarea inspecțiilor școlare, evaluări obiective, examene de admitere în universități etc.), dar și prin metode de consolidare a organizațiilor legal constituite ale părinților, axarea activităților acestora nu pe colectarea de plăți, ci pe afirmarea eticii și integrității academice.

INFORMAȚIE GENERALĂ DESPRE INSTITUTUL DE POLITICI PUBLICE

67

Institutul de Politici Publice este o organizație nonguvernamentală, independentă, nonprofit, recunoscută la nivel național și internațional prin calitatea înaltă a cercetărilor și a propunerilor de politici publice elaborate, prin obiectivitate și echidistanță.

Misiunea Institutului constă în a contribui la dezvoltarea în Republica Moldova a unei societăți deschise, participatorii, pluraliste, bazate pe valorile democratice prin efectuarea, sprijinirea și sponsorizarea cercetărilor și analizelor independente ale politicilor publice, precum și prin dezbaterea publică și mediatizarea largă a rezultatelor acestor cercetări. Institutul promovează cu fermitate principiile și valorile europene, militând constant pentru reformarea sectoarelor-cheie ale serviciilor publice – educația, protecția socială, ocrotirea sănătății ș.a.m.d. – prin elaborarea și promovarea de propuneri de politici, mobilizarea opiniei publice.

Fiind unul dintre liderii sectorului asociativ, promovând principiile societății deschise și ale guvernării responsabile, Institutul a implementat un șir de proiecte cu impact național: Barometrul de opinie publică; Crearea agențiilor de dezvoltare regională; Aderarea Republicii Moldova la Procesul Bologna; Strategia de integrare europeană a Republicii Moldova; Strategia de soluționare a conflictului transnistrean; Strategia de reformare a sectorului de securitate.

În domeniul educațional, cu relevanță pentru cercetarea în cauză, Institutul de Politici Publice a implementat mai multe proiecte: Observatorul societății civile în reformarea educației; Consolidarea eforturilor societății pentru afirmarea unui învățământ deschis, participativ, bazat pe performanță; Consolidarea politicilor educaționale și creșterea nivelului de susținere a acestora de către beneficiarii direcți și indirecti ai sistemului educațional; Analiza plăților formale și neformale plătite de părinți în învățământul general ș.a.

Relațiile Institutului cu principalii actori sociali – autoritățile centrale și locale, ONG-urile din domeniu, donatorii etc. – sunt bazate pe parteneriate oneste, Institutul având acorduri de colaborare cu ministere și autorități publice locale, iar angajații Institutului fiind atrași în calitate de consultanți la elaborarea propunerilor de politici și evaluarea impactului acestora. Institutul colaborează foarte intens cu companiile sociologice, care sunt selectate în bază de concursuri deschise, și cu mass-media. În domeniul educației, Institutul are stabilite relații de colaborare cu mai multe organizații nonguvernamentale din țară și de peste hotare.

Date de contact:

Institutul de Politici Publice

Str. Pușkin 16/1, MD-2012, Chișinău, Republica Moldova

Relații la: tel. (+373) 22 276785; fax. (+373) 22 276786

web: www.ipp.md, e-mail: ipp@ipp.md

INFORMAȚIE GENERALĂ DESPRE CENTRUL DE INVESTIGAȚII SOCIOLOGICE ȘI MARKETING CBS-Research

68

Centrul de Studii Sociale și Marketing CBS-Research este o companie sociologică fondată în anul 2003 în baza Centrului de Cercetare a Opiniei și Pieței ILIGACIU S.R.L.

Informații generale despre CBS-Research:

- 1998: fondarea Centrului de Cercetare a Opiniei și Pieței „ILIGACIU”.
- 22.12.2003: fondarea Centrului de Investigații Sociologice și Marketing CBS-AXA.
- 12.02.2019: schimbarea denumirii CBS-AXA în CBS-Research.
- Acționarul de bază al CBS-Research este BBSS (Balkan British Social Survey) Bulgaria, membru al Asociației Gallup International și al grupului KANTAR.
- CBS-Research face parte din rețeaua regională pentru Europa de Sud-Est a Asociației Gallup International.
- În Republica Moldova, CBS-Research este reprezentanța concernului Kantar TNS, făcând parte din rețeaua regională (balcanică) a acestuia. Pe plan mondial, concernul Kantar TNS este cea mai importantă agenție de cercetare de marketing.
- CBS-Research este membru al proiectului Monitorul Euro-Asiatic, un grup de companii din țările post-sovietice, creat pentru dezvoltarea proiectelor de cercetări comparative.

Activitatea CBS-Research se centrează pe studii cantitative și calitative în diverse domenii de activitate: cercetarea opiniei publice, mass-media, cercetări de marketing, expertiza sociologică, măsurări ale impactului.

Domenii de activitate:

- Studii sociologice.
- Studii de audiență.
- Evaluare organizațională.
- Studii de piață.
- Marketing politic.

Portofoliul CBS-Research include peste 1000 de studii cantitative, circa 800.000 de interviuri și peste 300 de studii calitative în diverse domenii sociale. Realizate la nivel local, regional și național în rândul populației, al agenților economici sau al instituțiilor, cercetările CBS-Research oferă structurilor manageriale informații pentru a lua cele mai bune decizii și a aloca în cel mai eficient mod resursele disponibile.

Date de contact:

Centrul de Studii Sociale și Marketing CBS-Research
Stradela Teatrală, 2/1, MD-2012, Chișinău, Republica Moldova
Relații la: tel. (+373) 22 203464; fax. (+373) 22 203463
web: www.cbs-axa.md, e-mail: office@cbs-axa.md